నమ్మలేని నిజాలు

ప్రజాదర్బారు
ప్రజాస్వామ్య కోవెల
నేతోద్ధారణ.
యుద్ధ సందేశం
నియంత రాజ్యదాహం
శాంతి ఏకాకి.
ఏ ఐ విజ్ఞానం
సంపన్న మైన యుగం
జన సౌభాగ్యం.

చెత్తబజారు
శుభలేఖల వీధి
బీరలో నెయ్యి.

బడి కోవెల
కాదు విందుల సత్రం
సదా పవిత్రం.

\- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com
ఎడిటర్: బైస దేవదాస్ సెల్:9000065433
E-mail:netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజం

కేంద్ర సాహితి అవార్డు
'అనిమేష' కు వచ్చిందోయ్ !
మొత్తం తెలంగాణాకు
వెన్న వన్నె తెచ్చిందోయ్ !
ఇద్దరం సహ మిత్రులం
శంకరమూ కందుకూరి !
కొత్త ఢిల్లి వచ్చినాము
నందినితో పొందుకోరి !

\- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 2-4-2026 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93 ▪ Postal No.HQ/SD/258/2024-2026. Posting at BPC-IV, Patrika channel, Nampally, Hyderabad-500 001. సంపుటి :32 సంచిక:182 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోస్టులు పెడితే.. కఠిన చర్యలు: కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 01: సోషల్ మీడియా వేదికగా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోస్టులు పెడితే.. ఇకపై చర్యలు తీసుకునేందుకు కేంద్రం సమాయత్తమవుతోంది. అలాంటి పోస్టులు పెట్టే వారికి నేరుగా కేంద్రం నోటీసులు జారీ చేయనుంది. అలాగే ఆ పోస్ట్‌ను షేర్ చేసే వారిపై సైతం కఠిన చర్యలు తీసుకునేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉపక్రమిస్తోంది. అందుకోసం దేశ భద్రత పేరిట కొత్త ప్రతిపాదనలను కేంద్రం తీసుకు వస్తుంది. అందుకోసం ఐటీ రూల్స్ సవరణకు కేంద్రం ఇప్పటికే సిద్ధమైంది. దాంతో కేంద్రంలోని మోదీ ప్రభుత్వంపై సోషల్‌మీడియా ఖాతాలో ఏదైనా వ్యతిరేక పోస్టు పెడితే ఇక చట్ట పరమైన శిక్షలు తప్పవు.

ఇన్‌స్టాగ్రామ్, యూట్యూబ్, ఫేస్‌బుక్ వంటి సోషల్‌మీడియా వేదికల ద్వారా ఇకపై ఏదైనా పోస్ట్ చేస్తే, ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ బ్రాడ్‌కాస్టింగ్ మంత్రిత్వ శాఖల నుంచి నోటీసులు అందుకునే అవకాశం ఉంది.

ఇక ఆన్‌లైన్ వేదికలపై తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసే యూజర్లు, కంటెంట్ క్రియేటర్లు, సోషల్ మీడియా ఇన్‌ఫ్లూయెన్సర్లను సైతం న్యూస్ పబ్లిషర్లుగానే ఇకపై కేంద్రం చూడబోతున్నదన్నది స్పష్టం కానుంది.

ఏవైనా అభ్యంతరకర పోస్టులు పెడితే.. నేరుగా యూజర్లకే నోటీసులు పంపాలనే సమాలోచన కేంద్రం చేస్తోంది. ఈ మేరకు ఐటీ నిబంధనలతోపాటు 2021లో కొన్ని సవరణలు ప్రతిపాదిస్తూ సోమవారం కేంద్రం ముసాయిదా నిబంధనలను విడుదల చేసింది. దీనిపై ఏప్రిల్ 14వ తేదీ నాటికి అభిప్రాయాలు తెలియజేయాల్సి ఉందని కేంద్రం స్పష్టం చేసింది.

హైదరాబాద్‌లో 10 టన్నుల కుళ్లిన మాంసం సీజ్.. నలుగురి అరెస్ట్

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1: నగరంలో ప్రజల ప్రాణాలతో చెల గాటమాడుతున్న మరో కల్తీ మాంసం ముఠా గుట్టును పోలీసులు రట్టు చేశారు. మంగళ్‌హాట్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోని రెండు గోదాములపై మెరుపు దాడులు నిర్వహించి సుమారు 10 టన్నుల కుళ్లిన మాంసాన్ని అధికారులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. గోల్కొండ టాస్క్ ఫోర్స్, హెచ్-ఫాస్ట్, జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు సంయుక్తంగా ఈ ఆపరేషన్ నిర్వహించారు. విశ్వసనీయ సమాచారం మేరకు మంగళ్‌హాట్‌లోని గోదాములపై దాడులు నిర్వహించగా, నిల్వఉంచిన భారీ మొత్తంలో ఈ కుళ్లిన మాంసం బయటపడింది.

ఈ దందా వెనుక అఫ్రోజ్ అనే వ్యక్తి కీలలక సూత్రదారిగా వ్యవహరిస్తున్నట్టు పోలీసులు గుర్తించారు. నిందితుడు జమ్ము కశ్మీర్, మహారాష్ట్ర, ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాల నుంచి చనిపోయిన మేకలను తక్కువ ధరకు తెప్పించి, ఇక్కడ నిల్వచేస్తున్నట్లు విచారణలో తేలింది. ఈ కుళ్లిన మాంసాన్ని నగరంలోని వివిధ హోటళ్లు, బిర్యానీ సెంటర్లకు సరఫరా చేస్తున్నట్లు సమాచారం. ఈ వ్యవహారంలో ప్రధాన నిందితుడు అఫ్రోజ్‌తో పాటు మొత్తం నలుగురిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు పోలీసులు. ఈ ఘటనలో సదరు గోదాములను సీజ్ చేసిన అధికారులు.. నమూనాలను పరీక్షల నిమిత్తం ల్యాబ్‌కు పంపారు. నిందితులపై పలు సెక్షన్ల కింద కేసులు నమోదుచేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు అధికారులు తెలిపారు. ఇటీవల నగరంలో వరుసగా బయటపడుతున్న ఇలాంటి కల్తీ దందాల పట్ల ప్రజలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బయట ఆహారం తినేటప్పుడు, మాంసం కొనుగోలు చేసేటప్పుడు అప్రమత్తంగా ఉండాలని అధికారులు సూచిస్తున్నారు.

కాంగ్రెస్ ప్రిన్స్‌కు వందోసారి కూడా ఓటమి ఖాయం: మోదీ

గువాహటి, ఏప్రిల్ 01: అస్సాం గత పదేళ్లుగా గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించిందని, బీజేపీ సారథ్యంలోని ఎన్డీయేను మరోసారి రాష్ట్ర ప్రజలు ఆశీర్వదించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారనే నమ్మకం తనకు ఉందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ అన్నారు. గోగముఖ్‌లో బుధవారంనాడు జరిగిన ఎన్నికల ప్రచారసభలో ప్రధాని మాట్లాడుతూ, ప్రజల ఉత్సాహాన్ని చూస్తుంటే అభివృద్ధి, సుస్థిరతకే పట్టంకట్టనున్నట్టు చాలా స్పష్టంగా కనిపిస్తోందన్నారు.

'ఈసారి ఎన్నికలు వికసిత్ భారత్ నిర్మాణానికి జరుగుతున్న ఎన్నికలు. అస్సాంలో బీజేపీ హ్యాట్రిక్ విజయంతో తిరిగి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుంది' అని ప్రధాని అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి హ్యాట్రిక్ పరాజయం, ఆ పార్టీ యువరాజు రాహుల్‌కు వందోసారి ఓటమి ఖాయమని చెప్పారు. మూడోసారి ప్రధానిగా తాను హ్యాట్రిక్ సాధించానని, అస్సాంలో బీజేపీని కూడా హ్యాట్రిక్ విజయంతో ప్రజలు ఆశీర్వదిస్తారనే గట్టి నమ్మకంతో ఉన్నానని పేర్కొన్నారు. బీజేపీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోను మోదీ ప్రస్తావిస్తూ, ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్ యోజనతో అస్సాంలోని 15 లక్షల కుటుంబాలు లబ్ధి పొందుతాయని, ఇంత వరకూ ఇళ్లు రాని ప్రతి ఒక్కరికీ పక్కా ఇల్లు ఇచ్చేందుకు కృషి చేస్తామని చెప్పారు. పేద కుటుంబాలను కేజీ నుంచి పీజీ వరకూ ఉచిత విద్య కల్పిస్తామన్నారు. ఆదివాసీల హక్కులను కాపాడాతామని, ఉమ్మడి పౌర స్మృతి అమలు చేస్తామని పేర్కొన్నారు. 126 మంది సభ్యుల అస్సాం అసెంబ్లీకి ఏప్రిల్ 9న ఒకే విడతలో ఎన్నికలు జరుగనుండగా, మే 4న ఫలితాలు వెలువడతాయి.

నాటో నుంచి తప్పుకునే అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నాం: ట్రంప్

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 01: నాటో నుంచి తప్పుకునే అంశాన్ని తమ దేశం పరిశీలిస్తున్నట్లు అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సంచలన ప్రకటన చేశారు. ఇరాన్‌పై యుద్ధంలో నాటో దేశాలు తమకు సహకరించడం లేదని ట్రంప్ ఆరోపించారు. ఈ మేరకు నాటో నుంచి అమెరికా వైదొలిగే ఆలోచనలో ఉన్నట్లు బ్రిటన్‌కు చెందిన ఓ మీడియా సంస్థకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో వెల్లడించారు. ఇరాన్‌పై అమెరికా- ఇజ్రాయెల్ చేపట్టిన సైనిక చర్యకు మిత్రదేశాలు మద్దతు ఇవ్వడం లేదని.. వాళ్లు విఫలమైనందు వల్లే ఆ అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నట్లు ట్రంప్ పేర్కొన్నారు.

నాటో కూటమిని కాగితపు పులిగా అభివర్ణించారు ట్రంప్. నాటో విశ్వసనీయతపై తనకు ఎప్పటి నుంచో చాలా సందేహాలు ఉన్నాయని చెప్పుకొచ్చారు. ఈ సందర్భంగా బ్రిటన్ యుద్ధనౌకల దుస్థితిపై ట్రంప్ నేరుగా విమర్శలు గుప్పించారు. 'మీకు నావికాదళమే లేదు. మీరు చాలా పాతబడిపోయారు. పైగా మీా వద్ద పనిచేయని విమాన వాహక నౌకలు ఉండేవి' అని ఎద్దేవా చేశారు. యూకే ప్రధానమంత్రి కీర్ స్టార్మర్ రక్షణ వ్యయాన్ని పెంచాలా? అని సదరు రిపోర్టర్ ప్రశ్నించగా.. తానేమీ సలహా ఇవ్వనని, ఆయనకు నచ్చింది చేసుకోవచ్చన్నారు.

ట్రంప్ వ్యాఖ్యలపై యూకే ప్రధాని..

ట్రంప్ వ్యాఖ్యలపై బ్రిటన్ ప్రధాని స్టార్మర్‌ను సదరు పత్రిక ప్రశ్నించగా.. నాటోకు తమ దేశం పూర్తిగా కట్టుబడి ఉందన్నారు. నాటో కూటమిని ఇప్పటివరకూ ప్రపంచం చూసిన అత్యంత సమర్థవంతమైన ఏకైక సైనిక కూటమిగా ఆయన అభివర్ణించారు. కొన్ని రోజులుగా తనపై, నాటో దేశాలపై ఎంతో ఒత్తిడి ఉందన్నారు. తాను తీసుకునే ఏ నిర్ణయమైనా బ్రిటిష్ జాతీయ ప్రయోజనాల కోసమే అని స్టార్మర్ స్పష్టం చేశారు.

సైబరాబాద్‌లో నేడు మద్యం దుకాణాలు బంద్: కమిషనర్ ఆదేశాలు

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1: హనుమాన్ జయంతి వేడుకల సందర్భంగా, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ కోసం రేపు (ఏప్రిల్ 2) సైబరాబాద్ పోలీసు కమిషనరేట్ పరిధిలో మద్యం దుకాణాలను మూసివేయాలని కమిషనర్ డాక్టర్ ఎం.రమేష్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. గురువారం ఉదయం 10 గంటల నుంచి రాత్రి 10 గంటల వరకు వైన్ షాపులు, కల్లు దుకాణాలు, రెస్టారెంట్ బార్లను మూసి ఉంచాలని ఆదేశించారు. స్టార్ హోటళ్లు, రిజిస్టర్డ్ క్లబ్బులకు మినహాయింపు ఉంటుందని, నిబంధనలు అతిక్రమిస్తే కఠిన చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించారు.

నేటి నుంచి ఒకేసారి మూడు నెలల రేషన్ బియ్యం

వేసవి దృష్ట్యా ప్రభుత్వం నిర్ణయం

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1:వేసవి దృష్ట్యా ఒకేసారి మూడు నెలల రేషన్ బియ్యాన్ని లబ్ధిదారులకు పంపిణీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ నేపథ్యంలో మహేశ్వరం నియోజకవర్గంలోని బాలాపూర్ మండలం పరిధిలో గల అల్మాస్?గూడ, గుర్రంగూడ, నాదర్‌గుల్, బడంగ్‌పేట్, జల్‌పల్లి, మామిడపల్లి, బాలాపూర్, కుర్మల్‌గూడ, వెంకటాపూర్ తదితర గ్రామాల్లోని రేషన్‌షాపుల ద్వారా సన్నబియ్యం పంపిణీకి అధికారులు, డీలర్లు సన్నద్ధమయ్యారు. అవసరమైన బియ్యం నిల్వలు ఉన్నందున డీలర్లు తమ షాపులకు తీసుకెళ్లాలని ఇప్పటికే జిల్లా స్థాయి సివిల్ సప్లయిస్ అధికారులు ఆదేశించారు. ఈ మేరకు డీలర్లు తమ షాపుల పరిమాణాన్ని బట్టి బియ్యం తెచ్చిపెట్టుకున్నారు. ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుంచి నెలాఖరుదాకా ఈ పంపిణీ కార్యక్రమం కొనసాగనున్నది. ప్రభుత్వం డీలర్లకు దశలవారీగా బియ్యం సరఫరా చేయనున్నది.

ఒక్కొక్కరికి 18కిలోలు

ప్రస్తుతం రేషన్‌కార్డులు ఉన్న లబ్ధిదారుల్లో ఒక్కొక్కరికినెలకు 6కిలోల చొప్పున బియ్యం పంపిణీ చేస్తున్నారు. నలుగురు సభ్యులు ఉన్న కుటుంబానికి నెలకు 24కిలోలు ఇచ్చేవారు. కాగా ఏప్రిల్‌లో మూడు నెలల బియ్యం ఒకేసారి పంపిణీ చేయనున్న నేపథ్యంలో ఒక్కో వినియోగదారుడికి 18కిలోలు ఇవ్వనున్నారు. ఆ లెక్కన నలుగురు సభ్యులు ఉన్న కుటుంబానికి ఒకేసారి 72కిలోల బియ్యం పంపిణీ చేయనున్నారు.

ఒక్కొక్కరి వేలిముద్ర మూడు సార్లు..

ఒకేసారి మూడు నెలల బియ్యం ఇవ్వనున్న నేపథ్యంలో లబ్ధిదారులు ఈ-పోస్ మెషీన్‌లో మూడు సార్లు వేలిముద్ర వేయాల్సి ఉంటుంది.

దాంతో ఒక్కో వినియోగదారుడికి బియ్యం ఇవ్వడానికి సమయం కాస్త ఎక్కువ పడుతుంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని లబ్ధిదారులు తమకు సహకరించాలని రేషన్ డీలర్లు కోరుతున్నారు.

బాలాపూర్ మండలంలో 2,324 మెట్రిక్ టన్నులు

బాలాపూర్ మండలంలో మొత్తం 35,487 మంది సన్నబియ్యం లబ్ధిదారులు ఉన్నారు.

సదరు కార్డుదారులకు మూడు నెలలకు కలిపి మొత్తం 2,324.226 మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం అవసరం. ఏప్రిల్ నెలాఖరుదాకా బియ్యం పంపిణీ చేస్తాం.

హనుమాన్ జయంతికి పటిష్ట బందోబస్తు

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1:నగరంలో ఏప్రిల్ 2న హనుమాన్ శోభాయాత్ర ప్రశాంతంగా జరిగేందుకు అన్ని ఏర్పాట్లు చేసినట్లు సిటీ పోలీస్ కమిషనర్ వీసీ సజ్జనార్ తెలిపారు. కోఠిలోని ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీ ఆడిటోరియంలో మంగళవారం వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల అధికారులు, ఉత్సవ నిర్వాహకులతో సమన్వయ సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా సీపీ మాట్లాడుతూ ప్రధాన యాత్రలో సుమారు 168 శోభాయాత్రలు కలవనున్న నేపథ్యంలో అవాంఛనీయ ఘటనలు చోటుచేసుకోకుండా సుమారు 3,000 మంది పోలీసు సిబ్బందితో పటిష్ట బందోబస్తు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు.

యాత్ర నిర్వహణలో వలంటీర్లకు తగిన శిక్షణ ఇచ్చి, రోప్ పార్టీ సభ్యులను అధిక సంఖ్యలో ఏర్పాటు చేసుకోవాలని నిర్వాహకులకు సీపీ సూచించారు. ఫ్లై ఓవర్లు, రైల్వే బ్రిడ్జిల వద్ద తగిన జాగ్రత్తలు పాటించాలని, ట్రాఫిక్ ఇబ్బందులు కలగకుండా ముందస్తు మళ్లింపులు చేపట్టాలని అధికారులను ఆదేశించారు. సోషల్ మీడియాలో రెచ్చగొట్టే పోస్టులు పెడితే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు. సమావేశం అనంతరం గౌలిగూడ రామమందిరాన్ని దర్శించుకున్న సీపీ సజ్జనార్ అక్కడి నుంచి తాడ్‌బండ్ హనుమాన్ దేవాలయం వరకు ఉన్న 12 కిలోమీటర్ల శోభాయాత్ర మార్గాన్ని వాహనంపై క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించారు.

ఇప్పటికే ఈ ప్రాంతంలో రోడ్లపై చెత్తాచెదారం, మట్టికుప్పలు, రాళ్లు లేకుండా, రోడ్డుపైకి వచ్చే చెట్టుకొమ్మలు తొలగించే పనులు చేస్తున్నారు. కార్యక్రమంలో అడిషనల్ సీపీ తఫ్సీర్ ఇక్బాల్, ట్రాఫిక్ జాయింట్ సీపీ డి.జోయల్ డెవిస్, జీహెచ్ఎంసీ జోనల్ కమిషనర్ రవికిరణ్, డీసీపీలు వైవీఎస్ సుధీంద్ర, సీహెచ్ శ్రీధర్, చిక్కడపల్లి ఏసీపీ రమేష్‌కుమార్, ఇన్‌స్పెక్టర్ మల్లేశం, ట్రాఫిక్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఏడుకొండలు, వీహెచ్‌పీ, బజరంగ్‌దళ్ నాయకులు నరసింహ మూర్తి, రామరాజు, శ్రీకాంత్, శశిధర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కేంద్ర సాహిత్య పురస్కారం అందుకున్న డా॥ నందిని సిధారెడ్డి

మంగళవారం న్యూఢిల్లీలో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారాన్ని అందుకుంటున్న డా॥ నందిని సిధారెడ్డి

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1: (నేటినిజం ప్రతినిధి): ప్రముఖ కవి, రచయిత, సామాజిక, తెలంగాణ ఉద్యమకారుడు డా॥ నందిని సిధారెడ్డి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం-2025 అందుకుకున్నారు. ఆయన రచించిన కవితా సంపుటి **'అనిమేష'**కు ఈ అవార్డు లభించిన విషయం తెలిసిందే. న్యూఢిల్లీలోని కామిని ఆడిటోరియంలో మంగళవారం నిర్వహించిన కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డుల ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమంలో ఆయనకు పురస్కారం అందజేశారు. కరోనా కాలంలో ఆయన రచించిన 'అనిమేష' దీర్ఘ కవితా సంపుటిని వచన కవిత్వం విభాగంలో ఎంపిక చేశారు. కరోనా కాలపు కన్నీటి దృశ్యాలు, మనిషి ఎదుర్కొన్న జీవన బీభత్సాన్ని 'అనిమేష'లో అత్యంత ఆర్ద్రతతో సిధారెడ్డి ఆవిష్కరించారు. 'ఒక బాధ కాదు, అది సమాజపు సామూహిక వేదన' అని చాటారు. తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి నందిని సిధారెడ్డి ఒక్కరే ఈ అవార్డుకు ఎంపికయ్యారు. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకున్న సందర్భంగా నందిని సిదారెడ్డికి తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ కార్యదర్శి డాక్టర్ ఎన్. బాలాచారి, డా॥నాళేశ్వరం శంకరం, కందుకూరి శ్రీరాములు, బెల్లంకొండ సంపత్‌కుమార్, ఘనపురం దేవేందర్, వి.పి.చందన్‌రావు, కంధాళై రాఘవాచార్య, మౌనశ్రీ మల్లిక్ తదితరులు అభినందనలు తెలిపారు.

పుదుచ్చేరి, కేరళలో డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క ఎన్నికల ప్రచారం

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1: తెలంగాణ ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్క మల్లు ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఎన్నికల ప్రచారానికి సిద్ధమయ్యారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థుల విజయమే లక్ష్యంగా ఆలయ బుధవారం పుద్దుచ్చేరి పర్యటనకు బయలుదేరి వెళ్లారు. షెడ్యూల్ ప్రకారం, భట్టి విక్రమార్క గురువారం, శుక్రవారం రెండు రోజుల పాటు పుదుచ్చేరిలో విస్తృతంగా పర్యటించనున్నారు. అక్కడ జరగనున్న ఎన్నికల ప్రచార సభల్లో, రోడ్ షోలలో పాల్గొని పార్టీ శ్రేణుల్లో ఉత్సాహం నింపున్నారు.

పుదుచ్చేరి పర్యటన ముగించుకుని, ఈ నెల 4వ తేదీన కేరళా రాష్ట్రాలనికి వెళ్లనున్నారు. కేరళలోని పతనంతిట్ట నియోజకవర్గంలో నిర్వహించే భారీ బహిరంగ సభలో భట్టి పాల్గొంటారు. తెలంగాణలో అమలు చేస్తున్న సంక్షేమ పథకాలను ఇతర రాష్ట్రాల ప్రజలకు వివరిస్తూ ప్రచార జోరు పెంచనున్నారు. అక్కడ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల తరపున ప్రచారం నిర్వహించి, తిరిగి హైదరాబాద్ చేరుకోనున్నారు.

రెండు నెలలకు సరిపడా ముడి చమురు నిల్వలు... కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 01: రాబోయే రెండు నెలలకు సరిపడా ముడి చమురు నిల్వలు దేశంలో ఉన్నాయని పెట్రోలియం శాఖ సంయుక్త కార్యదర్శి సుజాత శర్మ బుధవారంనాడు తెలిపారు. రిఫైనరీలు పూర్తి సామర్థ్యంతో పనిచేస్తున్నాయని, రిటైల్ అవుట్‌లెట్‌లలో ఇంధనం అందుబాటులో ఉందని, ఎలాంటి ఇంధన కొరత లేదని చెప్పారు.

అంతర్జాతీయ ధరల ట్రెండ్‌ను ప్రస్తావిస్తూ, రెండు నెలల క్రితం వరకూ బ్రెంట్ క్రూడ్ బ్యారెల్ ధర 70 డాలర్లు ఉండగా, అది ఇప్పుడు 100 డాలర్లు దాటిందని చెప్పారు. ధరల్లో పెరుగుదల ఉన్నప్పటికీ దేశీయ వినియోగదారులకు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచలేదని తెలిపారు. 2022 ఏప్రిల్ 6 నుంచి పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచలేదని, 2024 మార్చిలో ధరలు రూ.2 చొప్పున తగ్గించామని, ఇప్పటికీ అదే అమల్లో ఉందని వివరించారు. అంతర్జాతీయ ధరల్లో అస్థిరత నుంచి దేశీయ వినియోగదారుల పరిరక్షణకు భారత ప్రభుత్వం ఎక్సైజ్ డ్యూటీ తగ్గించిందని, తద్వారా ధరల్లో ఎలాంటి పెరుగుదల లేకుండా చర్యలు తీసుకుందని చెప్పారు. దేశీయ మార్కెట్‌లో ఏటీఎఫ్, డీజిల్ లభ్యత కోసం ఎగుమతులపై సుంకం విధించినట్టు చెప్పారు.

పెట్రోల్, డీజిల్ తగినంతగా అందుబాటులో ఉన్నాయని, ఎవరూ ఆందోళన చెందవద్దని, ప్యానిక్ కొనుగోళ్లకు పాల్పడవద్దని కోరారు. గృహావసరాలు, సీఎన్‌జీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌కు 100 శాతం సరఫరాకు భరోసా ఇచ్చారు. విస్తరణ ప్రయత్నాలు కూడా జరుగుతున్నాయని అన్నారు. మార్చిలో 3,25,000 కనెక్షన్ల కు నేచురల్ గ్యాస్ సరఫరా చేశామని, 2,85,000 కొత్త కనెక్షన్లు ఇచ్చామని, 3,50,000 కొత్త వినియోగదారులు కనెక్షన్ కోసం రిజిస్టర్ చేసుకున్నారని చెప్పారు. ఎల్పీజీకి సంబంధించి 60 శాతం దిగుమతులపై మనం ఆధారపడి ఉన్నామని చెప్పారు. అంతర్జాతీయంగా ఎల్పీజీ ధరలు (సౌదీ సీపీ బెంచ్‌మార్క్) 522 డాలర్ల నుంచి 780 డాలర్లకు పెరిగిందన్నారు. అయినప్పటికీ డొమెస్టిక్ వినియోగదారుల ఎల్‌పీజీ సిలెండర్ల ధరలను పెంచలేదని చెప్పారు. ధరల్లో పెరుగుదల వల్ల తలెత్తిన నష్టాన్ని తట్టుకునేందుకు ఆయిల్ మార్కెటింగ్ కంపెనీలకు (ఓఎంసీలు) ప్రభుత్వం సపోర్ట్ అందిస్తోందన్నారు.

చురక

నింగిమీద ఏ మనిషి
నిజంగా నిలువలేడు
బతుకుదెరువు యుద్ధంలో
బలంగా గెలువలేడు
అవునన్నా కాదన్నా
అదే సదా సత్యము
ఊహల్లో తేలిపోతూ
ఉరకకండి నిత్యము

\-వేల్పుల నారాయణ
9440433475

రాధశ్రీ రాగాలు

మందార మకరంద
మాధుర్య ముసు చిందు
మంచి కవనము విందు
ననును రాధశ్రీ !!
ననతేనియల నొలుకు
గుండె గుండెను కెలుకు
వచన కవితను పలుకు
మనును రాధశ్రీ !!

\-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై నిప్పులు చెరిగిన కల్వకుంట్ల కవిత..

హైదరాబాద్, ఏప్రిల్ 1:కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై తెలంగాణ జాగృతి అధ్యక్షురాలు కల్వకుంట్ల కవిత సీరియస్ అయ్యారు. రాష్ట్రంలో పేదలను రేవంత్ రెడ్డి సర్కార్ వేధిస్తోందని మండిపడ్డారు. రేషన్ కార్డుల విషయంలో పేదలకు అన్యాయం చేస్తోందని ఆరోపించారు. రేషన్ కార్డుల ఏరివేత అనే దుర్మార్గపు చర్యలను వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిలిపివేయాలని కవిత డిమాండ్ చేశారు. పేదలకు అన్యాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని ఆగ్రహించారు.

గత ప్రభుత్వం రేషన్ కార్డులు ఇవ్వలేదని చెప్పి అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్.. ఇప్పుడు అందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తోందని కవిత విమర్శించారు. 5 లక్షల రేషన్ కార్డులు ఇచ్చామని చెప్పుకుంటూ.. మరోవైపు 15 లక్షల కార్డులు తొలగించే ప్రయత్నం జరుగుతోందని సంచలన ఆరోపణలు చేశారు. ఐటీ రిటర్న్ ఫైల్ చేయడం, ప్రైవేట్ ఉద్యోగాలు చేయడం వంటి కారణాలతో కార్డులు తీసేయడం అన్యాయమని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. పేదలకు ఉపయోగపడే రేషన్ కార్డుల విషయంలో ఇలాంటి చర్యలు మానుకోవాలని హితవు పలికారు. కొండగట్టు చలువ పందిళ్ల ప్రమాదంపైనా కవిత స్పందించారు. పనుల్లో తీవ్ర నిర్లక్ష్యం కనిపిస్తోందన్నారు. కొండగట్టు అంజన్న ఆలయంలో చలువ పందిళ్లు కూలి 15 మంది గాయపడడంపై విచారం వ్యక్తం చేశారు. హనుమాన్ చిన్న జయంతి వేడుకల కోసం నాసిరకం పందిళ్లు వేయడంతోనే ప్రమాదం జరిగిందని కవిత ఆరోపించారు.

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే ఉత్సవాల సమయంలో తరచూ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయని ఆగ్రహించారు. ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా పకడ్బందీ చర్యలు తీసుకోవాలని కవిత డిమాండ్ చేశారు. గాయపడిన భక్తులకు మెరుగైన వైద్య చికిత్స అందించాలన్నారు. ఘటనపై విచారణ జరిపి బాధ్యులపై వెంటనే కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు కవిత.

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్ సెల్:9000065433 గురువారం 2-4-2026

కవితలతో చికిత్స

ఒళ్లంతా గాయాలతో
నక్షత్రాలు మా ఇంటికొచ్చాయి
కూర్చోబెట్టి కవితలతో చికిత్స
కోకిలను పిలిచి పాటలు పాడించాను
తెల్లారి వాటి వెలుగు నా కలంలో సిరాగా

-డా. కె.జి. వేణు
98480 70084

సప్త పదులు

ప్రక్రియా సృజనకర్త: సుధామ

నీరాటము
వనాటము
పోతన వర్ణించారు వాటి మోక్షార్థ పోరాటము
-కాళిదాసు సుబ్బయ్య, నెల్లూరు

నాడు
నేడు
ఏదో ఒక నాటికి లంచగొండికి మూడు
-చెరుకుపల్లి గాంగేయ శాస్త్రి, రాజమండ్రి

కవిత
వనిత
మన సంస్కృతి సంప్రదాయనీ తీర్చిదిద్దే -భవిత
-కోగంటి(ఉప్పల)శాంతిశ్రీ, హైదరాబాదు

యుద్ధ పరాభవం

ఆకాశం పగిలింది
భూమి రగిలింది
దేశాల మధ్య
నరాల అనుబంధం నెత్తురుచిందింది.

యుద్ధమా! ఇక ఆగు
అదే ప్రపంచానికి బాగు
ఎవరు గెలుస్తారని కాదు
ఇది మానవత్వానికే పరాభవం
పరాభవానికి ముందు
శ్రీ అనే గౌరవమొకటి!

శీత గ్రీష్మ కాలాల మధ్య
నలుగుతున్న వసంత చీకటి.

కష్టపడి నిర్మించుకున్న
నాగరికత మనది
ఒక్క క్షణంలో
ముగిసిన కతగా మారింది.

యుద్ధమంటే
బద్దలౌతున్న అద్దం
యుద్ధమంటే
రాక్షసక్రీడ

యుద్ధమంటే
దయ్యాల క్రీనీడ
యుద్ధమంటే
క్షతగాత్రుల ఆర్తనాదాలు
యుద్ధమంటే
పసిపిల్లల ఊపిరి ఆగిపోవడాలు.

ఆధిపత్యం వల్ల
మిగిలేది శూన్యమే
జీవితాలన్నీ రక్తసిక్తం
మరణాల సంఖ్య కాదు
శరణార్థులూ అసంఖ్యాకం.

ఓడిపోతున్నదెవరు?
వాడిపోతున్నదెవరు?
మనిషి!
తప్పదు మనిషిని గెలిపిద్దాం
ఆయుధ విన్యాసాలను నలిపేద్దాం
ప్రతిజ్ఞ చేద్దాం
రండి యుద్ధాన్ని నాశనం చేద్దాం.

-డా॥ ఎన్. గోపి
సెల్:9391028496

ఈ మట్టినీ, మనిషినీ గానం చేస్తున్న కవి నందిని సిధారెడ్డి

కవిత్వ మర్మాలెన్నున్నా కవిత్వ ధర్మ మొక్కటే వుంటదనీ, అది సహాజాతి సహజమైనదనీ, సత్యప్రకాశితమైనదనీ, మీన మేషాలు లెక్కించని ప్రకృతి స్పందన లాంటిదనీ ఎరుక, నమ్మిక వున్న కవి యోధ నందిని సిధారెడ్డి.. అందుకే తొల్తనే "కలలు అందంగానే వుంటాయి, మరి కన్నీళ్ళ మాటేమిటి"? అన్న ప్రశ్నను కవి లోకం ముందుంచిండు. శైలీ, శిల్పం, నైపుణ్యం, ప్రయోగం ఇత్యాది హంగులు, మెరుగుల అద్దకం పట్ల మోజు లేని తనవే ఆర్ద్రత, తీవ్రత (సినారె అన్నట్లు)ల కవిత్వమనీ. పాప ఏడ్చినట్లు, పువ్వు నవ్వినట్లు, ఊట ఉబికినట్లు, అవ్వ జోలెలో తెచ్చిన పెసర కాయల తీపిని, బాపు తుడిచిన దుఃఖ భారాన్ని కవిత్వ జాడగా అడుగు లొత్తిండు. నేల విడిచి సాము చేయని అక్షర సంపద సృజించిండు. ఇంకా ధైర్యంగా ప్రజా జీవితం నుండే పలుకులు ఏరుకుంటానని, జనం నాలుకలోనే, నానుడిలోనే కవిత్వ ముందనే వాస్తవాన్ని మనసా, వాచా, కర్మణా నిరూపితమైన నిజాయితీపరుడు. 80 వ దశకంలోనే ప్రాంతీయతా, వామపక్ష దృక్పథ గామిగా పలు కవితల్లో రవి, కవి గాంచని మూలాలను ఎత్తి చూపి, కవిత్వ ఆవశ్యకత, ప్రయోజకత్వాలకు పెద్దపీట వేసిండు. తొలి పుటల్లోకి వెళితే?

మౌనం ఓటమికి సంకేతంగా, దుర్బలత్వానికి ప్రతీకగా, భయానికి వెరపుగా, దౌర్జన్యాన్నెదిరించలేని చేతకానితనంగా చూస్తం, భావిస్తం. "గోడకు వేలాడే తుపాకి కూడా మౌనంగానే వుంటుంది." తిరుగు అర్థంలో ఈ కవితా వాక్యం పదునే మీటో గ్రహించినప్పుడు పఠిత కళ్ళు మెరుస్తయి. ఒళ్ళు గగుర్పాటుకు లోనవుతుంది. ఇది వరకు అనుభవంలోకి రాని కొత్త చైతన్య వేదో బతుకు గమనింపులోకి ప్రవహిస్తది. ప్రమత్తతా అప్రమత్తతల మధ్య గీతని చెరిపి వేస్తది. నిస్తబ్ద దృశ్యాన్ని శబ్దబేధి గా తర్జుమా చేసే కలమూ, మౌనంలో మౌనాగ్నిని చూడ గలిగే నేత్రమూ తనది.

బాధను, వేదనను దృశ్యమానం చేసేది కన్నీరు. దేహానికైనా మనసుకైనా నొప్పి కలిగితే ఏడుపే ఉబికేది. బాధలు, అవమానాలకు ప్రతిస్పందన దుఃఖం. "ఏడువాలని లేదు" అని ధీరోదాత్తుడైన ఈ కవే అనగలడు. ఏడ్పు చీకటిలో మ్రగ్గటం ఇష్టముం దదు. నిరాశా పూబిలో గ్రుక్కటం సహించదు. వారసత్వ రక్తకణమేదో కర్తవ్య బోధ లోపల్లోపల సుళ్ళు తిరుగుతుంటది. "చిలుక చిన్నబోయి కూచుందంటే ఏం చెబుతుందమ్మా, నువ్వు, బాపు వాళ్ళ కన్నీళ్ళు తుడవ లేదా, ఏడువాలని లేదు, తీపిగానో చేదుగానో పాడదల్చు కున్నాను." బతుక్కిచ్చే అవసరమైన, అసలైన నిర్వచనం ఏదైనా వుందంటే ఇదే, ఈ పాటింపే. శీర్షిక కవి దృక్ప థాన్నే కాదు జీవన పథాన్ని, ఎంచుకునే తీరుని ప్రత్యేకంగా నిలుపుతది.

వివక్ష, చిన్నచూపు, తృణీకారం మనిషిని అంటని మనిషిగా చూసే మానసిక వికారపు కుల సంప్రదాయ బుద్ధిని, చర్యను ప్రశ్నిస్తున్న "మా కెవరు నేర్పింద్రు తండ్రీ" కవిత. ఊహల ఊయల కట్టి, ఊగుతూ, కవి ధర్మ వచనాలు పలుకుతూ ఎక్కడో వుండడు. కళ్ళ ముందటి దార్ష్టీకాలను, చరిత్ర పేజీల కప్పి పెట్టిన మార్మికాలను, వొలిచి పెడుతూ మౌఢ్యం పొరలను కరిగించే ఆత్మ విమర్శకు గురి చేస్తడు. సున్నితమైన వ్యంగం శైలీ ప్రభావంగా పోయెం నడుస్తుంటది. దళితావమా నానికి గొప్ప వూరటగా, అగ్రాహంకా రానికి పుట్టించిన చెమటగా సాధించిన ప్రయోజనం.

"మా కున్నవి రెండు చేతులే." ఇవే దునియాని బతికిస్తున్నవి. జ్ఞానవంతులు బంగారు స్పూన్ ఫీడింగులై, సోమరులై, పీడకులై చెలరేగి పోతుంటరు. పొలం పర్రెలు వారితే, బొచ్చె గుద్దుకుంటూ, వాన కోసం మొగులు చూసే కాపు ఎవరికీ పట్టి కాడు. ఆరుగాలపు కాయకష్టం ఎక్కసానికి గురౌతుంటది.

ఆ రెండు చేతుల శ్రమని, ఆత్మాభిమానాన్ని పలవరించిన తీరు కళ్ళు తెరిపిస్తది. శక్తి మహత్యాల ప్రాశస్త్యం ఆ రెండు చేతుల్లో కవితై సాహసికంగా సాక్షాత్కరిస్తది.

ఏ అక్షరం, పదం, వాక్యం, కవిత వూరకే, అలవోకగా, కృత్రిమంగా, అనవసరంగా, అంతంతమాత్రంగా రాయబడదు. గిరి గీసి, బరి గీసి , పురి విప్పి ప్రకృతికి, ప్రజకి కొత్త శ్వాస, ఆశ, ఆశయం

అందించటానికే జవసత్వాల పుటక పుట్టినట్లు ప్రభవించే కవిత్వం సమరశీల గాయాల గొంతుక లోంచే.

న్యూనతలో ముంచి, అవహేళనతో విర్రవీగే భావాస్త్రాన్ని **"తలెత్తుకునే వున్నం"** అన్న సహజ అస్తిత్వ కవచం తుత్తినియలు చేసింది.

జాతి జనుల మంత్రంగా మోగింది. సంస్కృతి, పరం పర, నడక ప్రత్యేకతల ఘనత రొమ్ము విరిచింది. వాగుడు నోళ్ళకు మూతలు పెట్టింది.

ఏ సృజనకారుని నుండీ బాల్యం తప్పించుకోదు. మెరుగుల బాల్యం కొందరిదైతే చిరుగుల బాల్యం ఎందరిదో. ఆ ఎందరి బాల్యమో **"బాలుని ఆత్మగీతం"** అయ్యింది. పలక పట్టే చేతులే కార్లు తుడుస్తయి.

కలిగినోల్ల 'సన్నీ' పిల్లాడితో క్రికెట్ ఆడలేదా బాల్యం. ఇప్పటికీ ఆ కవిత లోపలి వాక్యాలు ఇటీవల తులసీచందు గారు (జర్నలిస్టు) చేసిన వీడియో జవహర్ నగర్ లో చెత్త కుప్పల మధ్య లక్ష పిల్లల చుట్టూ తిరుగుతూ, సమాజాన్ని నిలదీస్తూనే వున్నయి.

"పసిపాపల నిదుర కనులలో మురిసిన భవితవ్యం ఎంతో" పక్కన నిలబడ్డ కలం కదా మరి..

తనకు మాలిన ధర్మం కవికి పొసగదు. నేల మీదే రాత రాస్తడు. చేత చేసిన మట్టినే బొట్టు పెట్టుకుంటడు. మట్టిలో పుట్టిన 'రేషం' అద్ది పద్యం ఎగరేస్తడు.

అంతేకాదు, మట్టి త్యాగాన్ని, వైభవాన్ని, విషాదాన్ని, అణచివేతని, సాహసాన్ని, అమాయ కాన్ని, పానం పెట్టే ప్రేమని, అంబరం అంచుల దాకా గానం చేస్తడు. **"తెలం గాణ మట్టి"** , **"నాగేటి చాల్లల్ల"** పాటల సృజన తెలంగాణ తల్లి కలంకారంగా పూదిచ్చిన మట్టి కిరీటం పొదిగినట్లే. మనిషి నెన్నుదురు అన్చి ధ్యానించినట్లే.

దేహాన్ని మాత్రమే గాదు ఆత్మని ఇవ్వగలిగే నాయినలు ఎందరు? కత్తులూ, కన్నీళ్ళతో జీవించమని బోధించే బాపులు ఎవ్వరు? కాసులో, హోదాలో కన్నా వొడవనిదే ఇచ్చిన **'నాగేటితరం'** వారసత్వం ఈ మట్టి కవిదే.

పాదాలకు పాదాలు కలిపి నడిచిన నడకలు పదిలంగా దాచుకుని, కొనసాగించటం అసిధారా సిరా వ్రత దీక్షనే. అలవి మాలిన ఆపేక్షనే.

మార్పైతే వుంటది. గాలివాటు మార్పూ వుంటది. కానీ, ఈ కవి హృదయం ప్రకృతికి ఆలవాలమైంది. సముద్రం కెరటాల చెలిమి మాను తుందా. గాలి వీచి మనిషిని ఊయల లూపకుండా వుండగలదా. గుట్టలు, లోయలు ఎత్తూ లోతుల నెందుకు ప్రేమిస్తయంటే ఏం చెబుతయి. ఏ కొలమానాలు పనిముట్లు?. దూరాలు, దగ్గరలు కంటికా, మనసుకా. అక్షరం వంగదు, లొంగదు. ధృడమైనదే, గాఢమైనదే. మనిషిని చేరుకుంటూనే వుంటది. మారిందనుకుంటే మారినట్లే. మారలేదనుకుంటే మారనట్లే. కవి స్వగతం లోకం తెరమీద అల్లుకున్నదే. రాసుకున్నదంతా పరుసుకున్నదే తెలుసుకున్నదే. మరెక్కడా వింత?

కవిత్వంతో వ్యక్తిత్వం రూపు దిద్దుకొంటుందా. లేదా వ్యక్తిత్వంతో కవిత్వం రూపు కడుతుందా. తేలే విషయ మైతే కాదనుకుంట. రెండూను సహజత్వంతో మేళవింపే, ఇమిడింపే అరుదైన అద్భుతం.

80, 90 ల నాటి కవిత్వ కాంతులే ఎత్తొంపుల్లో ఎట్లా ప్రసరించినయో, ఏ పిల్లతొవ్వల, తొవ్వాపువ్వుల స్పర్శించినయో, ఏ మట్టి నమోనా ముద్రించి, ముద్ర వేసిందో

అదే అదే ఏ అవార్డులకైనా అతీతం. ఈ నేలకీ, మనిషికీ ఎప్పటికీ ప్రీతిపాత్రం.

(మార్చి 31, 2026న నందిని సిధారెడ్డి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు అందుకున్న సందర్భంగా)

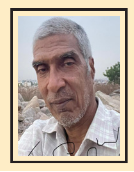

-దాసరాజు రామారావు
సెల్:9618224503

మంగళవారం న్యూఢిల్లీలో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకుంటున్న డా॥నందిని సిధారెడ్డి.

> "కవిత్వ మర్మాలెన్నున్నా కవిత్వ ధర్మ మొక్కటే వుంటదనీ, అది సహాజాతి సహజమైనదనీ, సత్యప్రకాశితమైనదనీ, మీన మేషాలు లెక్కించని ప్రకృతి స్పందన లాంటిదనీ ఎరుక, నమ్మిక వున్న కవి యోధ నందిని సిధారెడ్డి"

> "కవిత్వంతో వ్యక్తిత్వం రూపు దిద్దుకొంటుందా. లేదూ వ్యక్తిత్వంతో కవిత్వం రూపు కడుతుందా. తేలే విషయమైతే కాదనుకుంట"

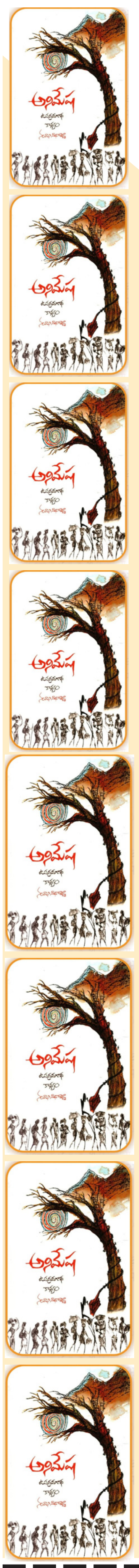

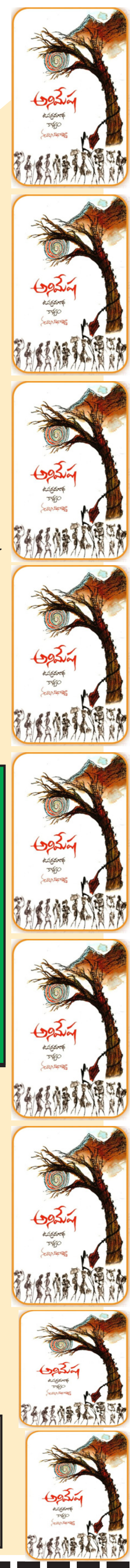

యుద్ధాలొద్దు సుమా...!

అగ్రరాజ్యాలంబనం
ఉగ్రవాద రణ హననం
ప్రాణనష్టమేపరిహాసమా
ధననష్టమేదరహాసమా!

ఏ దేశమైతేనేమి
ఈ ద్వేషాలెందుకోయ్!
నరవధల బలిమియేమి?
పరదేశాల పతనమెందుకోయ్!!

అన్నెంపున్నెంతెలియని
జనప్రాణులమృత్యుహేల
తెగిపడిచేసేయుద్ధజ్వాల
అగుపించు భీకరార్తనాదాలు..

దేశాలను దేశాలే వెర్రి
వేషాలతో రగులుతుంటే
తంత్రాలు,కుత్రాంతాలు
యంత్రాలై జనుల చంపేస్తున్నాయ్!

ఉన్నవారు లేనివారు
కన్నవారి కడుపు కోత
అవిటితనాన కొందరు
చెవిటితనాన మరెందరో!

కన్ను మిన్ను కనరాని
వినని విస్ఫోటాలెన్నో
అగ్రరాజ్యమా మానుకో
విర్రవీగుట వదులుకో!

చాలు చాలు యుద్ధాలు
మేలునిచ్చు సుఖశాంతులు
ప్రాణాలతో చెలగాటమేల?
అణ్వాయుధాలొద్దికను!

ఎగరాలోయ్ శాంతికపోతం
రావాలోయ్ సమతాగీతం
మానవత మమతలు విరిసే
సామరస్యమే బహుమేలోయ్!!

మానవత్వం మంటకలుపు
దానవత్వం ప్రబలిపోయే
ఉన్మాదమౌ యుద్ధాలు
ఘనమౌనా ప్రపంచానా...!

-డా.గన్నోజు శ్రీనివాసాచారి
8555899493

మళ్లీ కట్టెల పొయ్యి !?

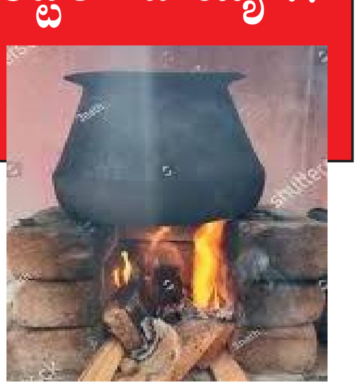

అగ్ని మిళే పురోహితం;
అగ్ని భట్టారకుడు ఈ పరాభవ నామ సంవత్సరానికి
కట్టెల పొయ్యి మీదే భక్ష్యాలు
పెనం పెనమంతగా ఊరు వాడ
చేస్తున్నాడు !
అంతా అగ్ని ప్రతాపమే!!.
ఓటమి సిలిండరుదా ?
గెలుపు కట్టెలదా?.
మళ్లీ తాత ముత్తాతల నాటి
కట్టెల పొయ్యి పైని వంటకాలు
షడ్రుచుల సమ్మేళనంగా
డైనింగ్ టేబల్ పై పండగ
పాక శాస్త్ర ప్రావీణ్యం!.
గ్యాసు పొయ్యి వంటకాలు
మాటి మాటికి "హై లు సిమ్ "లతో
ఎటు కాని రుచులు!.
గతి తప్పి మతి తప్పి
మాడు మాడు దోడు దోడు పారేసుడు!
గ్యాసు సిలిండర్ నిజంగానే
సామాన్యునికి అసామాన్య ధరతో
వంటింటికి దడికట్టినట్లేంది!
గుండె దడగా బండకు బండ!
ఎర్రరంగు సిలిండర్ డేంజర్‌గా సార్థకమైంది!
ముద్దుగారే ముగ్గువేసి
మళ్లీ కట్టెల పొయ్యి ముట్టించాల్సిందే
అగ్ని సూక్తం పఠించాల్సిందే!.
కట్టెల పొయ్యి వాడితే
సముచితంగా బొగ్గులు ఉచితం!
బొగ్గులు పొయ్యి వాడవచ్చు
రసాయనాలు కలవని మంచి
బూడిద కూడ ఉచితం !
మసి గిన్నెలను తళతళలాడే
తెలుపుగా తోమవచ్చు
రక్షిత బూడిద !!.
ఇల్లాలు తన ముఖ బింబాన్ని పళ్లెంలో
నిండుగా చూసుకోవచ్చు
"సెల్ఫియే "మరి నిండు పళ్లెమంత!!
కట్టెల పొయ్యి పై అన్నం మెల్లగా
ఉడుకుతుంటుంది...తుక తుక
తొందర లేదు
పొంగే ప్రమాదం లేదు
ఉడికేంతలో అమ్మ అన్నీ పనులూ చేసుకోవచ్చు
పక్కింటి వారితో "కష్టాల్ నష్టాల్
కోపాల్ తాపాల్ "చెప్పుకోవచ్చు
ఉభయతారకం!!.
కట్టెల పొయ్యి సిలిండర్ లా
"ధన్" మంటు మంటగా పేలదు
కట్టెల పొయ్యి క్షేమంకరి!.
మనం బాల్యంలో కట్టెల పొయ్యి
మీదే వండిన
ఉగ్గు బువ్వ అవ్వ చేతితో తిన్న వాళ్లమే కదా
బొగ్గుల పై మక్కకంకి కాల్చి
చేతులు కాల్చుకున్న వాళ్లమే!
స్వాగతమా కట్టెల పొయ్యి సుస్వాగతం!.
ఇపుడు తెల్లవారితే గ్యాసు...
గ్యాసు అంటూ అష్టోత్తర
శత నామావళి పఠిస్తున్నాం
ఆగని యుద్ధయుద్ధంగా మనసు!!.
ఏ యుద్ధమైనా ప్రపంచమంతగా
అందరి పరాభవం !
సామ్రాజ్యవాద దేశాలు
స్మశానాలను ఏలుతాయి !
అంతా బూడిద సంపద !.
ఏదో పొగ పొగ వాసన మా ఇంట్లో
ఓహో! అమ్మ కట్టెల పొయ్యి
వెలిగించింది !!

-కందాళై రాఘవాచార్య
87905 93638

పోరుబాట

'వినాశకాలే విపరీత బుద్ధి'
అన్నారు పెద్దలు
ఇరాన్ అణుబాంబులతో విర్రవీగుతోందని
అంతం చేసి ఆనందపంచాలంటున్న
అగ్రరాజ్యం
పసిపిల్లలు, సైనికులు,
ఎందరో ప్రజల ప్రాణాలు గాలిలో
కలిసిపోయినా పట్టనివైనం ఎన్నెన్ని కుటుంబాల రోధన,
వేదన మిన్నంటుతున్నదో
తలుచుకొంటే ఆగని కన్నీరు-
'పెరుగుట విరుగుట కొరకే' అన్నట్లు
ఆధిపత్యంతో అలివికాని సుంకాలతో
ప్రపంచాన్ని వణికిస్తూ పబ్బం గడుపాలనుకుంటున్నా,
మూల్యం చెల్లించే రోజు ఏదో ఒకనాడు రాకమానదు
అన్ని రోజులు మనవికావన్న
ఆలోచనలే అక్షరసత్యం-
ఆకాశహర్మ్యాలుఅవనిలో కలవగా...
చమురునిక్షేపాలు అంతమే అవ్వగా,
సంపదంతా సర్వనాశనం అవుతుంటే,
అన్నీ కోల్పోతున్న ప్రజల జీవనం
అతలాకుతలమవుతుంటే యుద్ధాలకు మద్దతివ్వక
దాడులను అరికట్టగ అడుగులువేయాలి-
ఆధిపత్యాలు అవధులు దాటకుండా,
పొరుగువారి మేలును కోరుతూ,
ఐకమత్యపు బాటలో, శాంతియుత చర్చలతో,
వివాదాలు పరిష్కరించుకొని
విజ్ఞులుగా నిలిస్తేనే మానవ మనుగడ

-బండారి సుజాత
9959771228

మేలుకోనంత కాలం

దేశమంతటా కులం కంపు, మతం రొచ్చు
మూఢనమ్మకాల మురికికాలువలో
విచ్చలవిడిగా దొర్లుతోంది దేశం
మానవతా వస్త్రాలను విప్పేసుకొని
అమానవీయతను అంటించుకొని
ఊరేగుతోంది దేశం.
ఓ వైపు
విషంలా వ్యాపిస్తున్నది కులమతాల పిచ్చి
పేట్రేగిపోతున్నది ఉన్మాదం
మరోవైపు
మనమేమో ఉగాది ఉత్సవాలంటున్నాం
ప్రభుత్వాలేమో ఊదరగొట్టు ఉపన్యాసాలిస్తున్నాయి.
మామిడి పిందెల్ని కాదు
పొత్తికడుపులోనే కరిగిపోతున్న పిండాల్ని చూడండి
కోకిల కూతల్ని కాదు
నలిగిపోతున్న మగువల ఆర్తనాదాల్ని వినండి
చెరుకుగడల్ని కాదు
చేదెక్కుతున్న బాల్యజీవితచిగుర్లని పరికించండి
వేపపువ్వుల్ని కాదు
లేతనవ్వులు చిదిమేయబడుతున్న దృశ్యాన్ని
గమనించండి
భక్ష్యాల్ని భుజించడం కాదు
మన బతుకుల్ని భక్షిస్తున్న
బకాసురులెవరో గ్రహించండి
మేలుకోనంత కాలం
పెను నిద్దుర వదులుకోనంత కాలం
చైతన్యవంతమవనంత కాలం
అసలైన ఉగాదులుండవు
ఆ నవయుగమెంతో దూరమే!
చేరుకోలేని గమ్యస్థానమే!

-కార్తీక రాజు
8977336447

గజల్

జీవితంలో బాధలన్నవి గాయంతోనె కద తెలిసేది
మనసులోనీ భావమేదో చూపులతోనె కద తెలిసేది
అమవసనాటి ఆకాశాన వెలుగులేదని విచారించకు
జాబిల్లిలో సొగసులేవో వెన్నెలతోనె కద తెలిసేది
ఎవరికైనా వయసురాకను దాచుకుంటే దాగదెపుడూ
మగువ మనసున నిండినవలపు బిడియంతోనె కదతెలిసేది
వీరత్వమో ధీరత్వమో చెప్పుకుంటే సరిపోదుగా
కండబలమూ గుండెబలమూ చేతలతోనె కదతెలిసేది
సంతోషమే సగంబలమని తలిచినపుడే మనిషికిహాయి
'చక్రి'ఎదలో ఆనందాలు నవ్వులతోనె కదతెలిసేది

-డాక్టర్ చక్రపాణి యిమ్మిడిశెట్టి, 9849331554

సమాజ కలుపు మొక్కలను పెకిలించే కవిత్వం మహమూద్ పాషా "కలవార"

సాహిత్యాన్ని ఒక సామాజిక బాధ్యతగా స్వీకరించి నాలుగు దశాబ్దాలుగా తెలుగు సాహిత్యంలో తనదైన శైలితో తిరుగులేని సాహిత్య సృజన చేస్తున్న అసమాన ప్రతిభా శీలి మహమూద్ పాషా. కవిత్వం నిరంతరం జనం కోసమని మూడు తరాలకు వారధిగా నిలుస్తూ , వెలలేని పరిమళాన్ని వెదజల్లుతున్న అక్షరాల పూదోట మహమూద్ పాషా కవిత్వం. నికార్సైన తెలుగుదనం, శైలి, సంవిధానంతో సాహితీ ప్రపంచంలో వెలుగుతున్న మహమూద్ పాషా గారు ఎన్నో కల్లోల కాలాన్ని దాటి వచ్చిన కవి.

8వ దశకంలో తెలుగు నేలపై జరిగిన అనేక అలజడులను కళ్లారా చూసినవారు. ఆనాటి నిర్బంధాలను, పెత్తందారి దౌర్జన్యాలను, నాటి సామాజిక స్థితిగతుల్ని దగ్గరుండి గమనించిన వారు. ప్రజల పక్షం నిలబడ్డ కవిగా, ఎంతో నిబద్ధతతో తన పాత్ర ను నిర్వహించిన వారు.

భారత చరిత్రలోనే మరో జలియన్ వాలా బాగ్ గా అభివర్ణించే ఇంద్రవెల్లి సంఘటన గుర్తుకు వస్తే ఇప్పటికీ గుండె కలుక్కుమనక మానదు. ఆనాటి ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఇంద్రవెల్లి లో అమాయక ఆదివాసీలపై జరిగిన మారణకాండ కు చలించని హృదయం ఉండదు. తెలంగాణ రచయితల వేదిక ఆధ్వర్యంలో సాహిత్య సాంస్కృతిక పర్యటనలో భాగంగా క్షేత్రస్థాయిలో అధ్యయనం చేస్తూ ఇంద్రవెల్లి ఘటన బాధిత గ్రామమైన పిట్టబొంగరం గ్రామాన్ని సందర్శించినప్పుడు ,అక్కడి ప్రజలను కలిసి నాటి చేదు జ్ఞాపకాలతో పాటు నాటి సంఘటనల్లో కాల్పుల అనంతరం పక్కనే పారుతున్న కాలువ ఎరుపెక్కడం అని వారి మాటల్లో వింటూ చలించిపోయిన పాషా గారు పిట్ట బొంగరాన్ని కవిత్వంగా మలిచిన తీరు అనిర్వచనీయం. "కలవార "కవితా సంపుటిలో ఈ కవిత చోటు చేసుకున్నది.

ఇంద్రవెల్లి
గోండు గిరిజన అడవి బిడ్డల పురిటి గడ్డ
ప్రాణ త్యాగాల మట్టి సుగంధం
అడవి సంపద పోడు వ్యవసాయం
వనమూలవాసుల జన్మహక్కు

సమాజంలో పంట మొక్కల కంటే ఏపుగా ఎదుగుతూ అణువణువు విస్తరిస్తూ ఆందోళనకు గురి చేస్తున్న అవినీతి అన్యాయం అక్రమాల కలుపు మొక్కల్ని పెకిలించడానికి కలం కలవారతో బయలుదేరుతున్న మహమూద్ పాషా గారి కవితా సంపుటి కలవార లో

71 ఆలోచింపజేసే కవితలు వేటికవే ప్రత్యేకతను కలిగి ఉన్నాయి. మహమూద్ పాషా గారు ఒక నిబద్ధత నిజాయితీతో నిలబడిన కవి . ప్రత్యేక శైలిని అలవర్చుకున్న కవి . కవిత్వ రచనలో మెలకువలు నేర్చుకున్న కవి . సమాజాన్ని పరిశీలిస్తూ కవిత్వం రాస్తున్న కవి.

1986 లో మహమూద్ పాషా ఉనికి కవితా సంకలనం వచ్చింది. అది ఒక ప్రభంజనం సృష్టించింది. అందరి చేత మెప్పును పొందింది.

ఈ ఉనికి కవితా సంపుటి గురించి ప్రముఖ కవి దేవి ప్రియ గారు మహమూద్ పాషా ను రేపటి కవిగా ఆనాడే ప్రకటించారు. ఇది కవి కవిత్వ బలానికి నిదర్శనం

అప్పటినుండి మొదలు ఆయా సామాజిక సందర్భాలలో కవిగా స్పందిస్తూనే ఉన్నాడు. 45 ఏళ్ల తర్వాత సమాజం అనే పంట పొలంలో మొలిచిన కలుపు మొక్కలను తొలగించే కలవార పేరుతో కవితా సంకలనం తేవడం విశిష్టం. అవతలి వారు కవిత్వ రచనలో వినదల్చుకున్నదే చెప్పడం. చేదు నిజాలను చెప్పకపోవడం మీరు వారు గురించి ఏమనుకుంటున్నారో దాచిపెట్టడం బతకనేర్చిన వారి లక్షణం. ఇలాంటి గుంట చిక్కులు తెలియని కవి మహమూద్ పాషా గారు. తన కవిత్వ మాధ్యమం ద్వారా సమాజం యొక్క అన్ని ముసుగులను తొలగించాడు. కలవార పుస్తకాన్ని చదివినప్పుడు పుట్ట మీది తీరు తీరు పూసిన ముద్దబంతి పువ్వులా అనిపించింది. పాషా కవిత్వంలో వస్తు సామాగ్రి పనిముట్లు నగిశీల సౌందర్యాలు పుష్కలంగా కనిపిస్తాయి. అని ఈ పుస్తకానికి ముందు మాట రాసిన ప్రముఖ కవి జూకంటి జగన్నాథం గారు తెలియజేయడం మహమూద్ పాషా కవిత్వ బలానికి నిదర్శనంగా కనిపిస్తున్నది.

సామాజిక పరిశీలన కవిత్వ వస్తు ఎంపిక కవిత్వాన్ని నడిపించడం ఆలోచింప చేసే పదాలను కవిత్వంలో పలికించడం పాషా గారి ప్రత్యేకత. నిబద్ధత, ఆయన ప్రవర్తన లోను కవిత్వ రచన లోనూ కనిపించే ప్రత్యేక లక్షణం.

సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలు ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరుగుతున్న క్రమంలో అనేక వృత్తులు కలలు సంస్కృతి సాంప్రదాయాలు కనుమరుగైపోతున్న పరిస్థితి నేడు మనకు కనిపిస్తున్నది. మానవీయ సంబంధాలు బీటలు వారి విచ్ఛిన్నమైపోతున్న సందర్భం. డబ్బు వస్తు వ్యామోహంలో పడి అపురూపంగా చూసుకోవాల్సిన మనుషుల్ని బయటకు విసిరేసి బయట ఉండాల్సిన వస్తువుల్ని లోపల నింపుతూ ఇరుకుగా మారిపోతున్న మానవ సంబంధాలపై ఆందోళన చెందుతూ మానవీయ విలువల కోసం తపించే మనిషిగా కవిగా పాషా గారు ప్రతి కవితలో కనిపిస్తారు . సమాజ సస్య క్షేత్రంలో ఎదుగుతున్న దోపిడీ దౌర్జన్యాల గడ్డి కలుపు మొక్కల ను, అసాంఘిక గంజాయి మొక్క లను, చేనును మేస్తున్న కంచెల ను, మాటు వేసి కాటు వేసే విషపురుగులను, నిర్మూలించే కవి కలమే కలవార అంటూ కవి మహమూద్ పాషా తన కవిత్వం తో ప్రకటిస్తున్నాడు.

ఈ పుస్తకానికి ముందు మాటను రాస్తూ తెలంగాణ రచయితల వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కవి రచయిత కథకులు కొండి మల్లారెడ్డి మహమూద్ పాషా గారి కవిత్వాన్ని గురించి రాస్తూ ....ఇవ్వాలా తెలంగాణ కవి కేవలం ప్రాంతీయానికే పరిమితమైపోలేదు విశ్వవ్యాపితమై స్పందిస్తాడు. సామాజిక స్పృహ మెండు గా కలిగిన మహమూద్ పాషా దేశ పొలిమేరలో అలుముకున్న పీడనను అన్యాయాన్ని ధిక్కరిస్తారు. అధికార దాహం తో ఆయుధ వ్యాపారాన్ని చేస్తూ, దేశాల మధ్య యుద్ధాన్ని రాజేస్తూ ,అక్కడి వనరుల్ని చెరబట్టి విధ్వంసాన్ని సృష్టిస్తున్న అగ్ర రాజ్య ఆధిపత్య భావజాలాన్ని నిరసిస్తారు. అగ్ర రాజ్యం సృష్టిస్తున్న యుద్ధాల్లో ప్రధానంగా బలైపోతున్న సగటు మనిషి ఆక్రందనను ఛిద్రమైపోతున్న బాల్యాన్ని, సర్వస్వం కోల్పోయి నిర్వాసితులుగా మారుతున్న సందర్భాన్ని, అమానవీయ సంఘటనలను మనం నిత్యం చూస్తున్న సంక్షోభం గురించి మానవీయ కోణం లో వ్రాసిన కవితలు ఎన్నో ఈ కలవార కవిత సంపుటిలో మనకు కనిపిస్తాయి అంటారు. నేటి సమాజానికి అవసరమైన కవిగా మహమూద్ పాషను అభివర్ణించారు. కవిత్వాన్ని సమాజ బాధ్యతగా భావిస్తూ ప్రతి అడుగున నిబద్ధతను పాటిస్తూ రాసిన

కలవార కవితా సంపుటిలో మొదటి కవిత జీవిత పత్రం లో కవి చెప్పే వాక్యాలు చూడండి

కొలిమిలో ఎర్రగా మండుతున్న అగ్ని గోళం
శ్రామికుడికి చెమట బొట్టు
పీడితుల కంటి అగ్నికణం
ఆ సూర్యుడు నా బొటన వేలిముద్ర
గురి పెట్టి కొట్టే లక్ష్యం
ఉద్యమాల విప్లవాల సమర శంఖం
యుద్ధ వీరుడు సూర్యుడే

అంటూ యుద్ధ వీరుని గురించి తెలియజేస్తాడు. ఈ కవిత లోనే కవి గురించి మండే సూర్యుడిగా పోల్చడం జరుగుతున్నది. ఉద్యమాల విప్లవాల సమర శంఖం సూర్యుడే అని చీకట్లను తొలగించే ఆ సూర్యుడు ఆదర్శం అంటూ సూర్యునిలా సమాజంలోని అంధకారాన్ని తొలగించ మంటాడు కవి .

తెరిచిన కన్ను అనే కవితలో నేటి రాజకీయ నాయకుల భరతం పడతాడు. రాజకీయ నాయకుడు ఆడుతున్న ఆటలో ప్రజలు బలైపోతున్నారని వారి ఆగడాలను అరికట్టాల్సిందేనంటూ దిక్కర స్వరాన్ని వినిపిస్తాడు.

నాయకులు చేసే మోసాలను మాయ మాటల ను ప్రజలు గమనిస్తూ ఉండాలని హెచ్చరిస్తాడు. కొందరు నేతలు ప్రజాబతుకు గోదాం ను లూటీ చేసి ఏదో మహాకార్యం చేస్తున్నట్టు వ్యవహరిస్తారు. షో పుటప్ షో రూమ్ చూపెట్టి ఇది ప్రజాభివృద్ధి అంటే జనం ఎవ్వరు నమ్మరు. నేతలది ముందు ఒక ముఖం వెనుక మరో రూపంతో ఉంటా రని,

గాయాలు చేసేది వీళ్లే,.. గాయాలకు కట్టుకట్టి ప్రేమగా నటిస్తున్నది వీళ్లే ... అంటూ నాయకులు ఆడుతున్న ఆటలను తన కవిత ద్వారా వినిపిస్తాడు కవి. అలాగే పీడ అనే కవితలో

సమాజంలో
పేరుకుపోయిన
దురాగతాల చెత్తకుప్పని
తగలబెట్టే అగ్గిపుల్ల
తిరుగుబాటు అంటాడు.

అదేవిధంగా
దేశం దిశ దశల్ని
కాలగతిని మార్చే
కొత్త వెలుగు విప్లవం .

అంటాడు కవి

జనం నిద్రపోతున్నప్పుడు కవి మేల్కొని ఉంటాడు.

పేద పీడిత జనం పక్షం వైపు నిలబడి అన్యాయాన్ని అన్యాయ మని నిలదీసి ప్రశ్నించి రేపటి సమ సమాజాన్ని ఈరోజు ఊహి స్తాడు కవి. నేడు అన్నీ తెలిసి కూడా జనం ప్రమాదాల వైపు పరిగెత్తు తున్నారు.

చీకట్లో తెలిసి కూడా చూస్తూ చూస్తూ జనం గుంపులు గుంపులుగా గుంటలో పడుతున్నారు . రాత్రి అందరూ నిద్రపోతున్నప్పుడు మేల్కొని నిఘానేత్రం తెరిచి విప్లవ కవిత కాహలి పూరించి జనంలో చైతన్య కేతనం పైకి ఎత్తు వాడే కవి .పాటలతో ఉద్యమాలను నిర్మించి కవిత్వంతో సమాజాన్ని సంస్కరించి తరతరాల తరరాతను మార్చి మనిషిలో మనిషిని ప్రతిష్టించి జనాన్ని గమ్యం వైపు నడిపించే స్థితినీ, ప్రపంచాన్ని పునర్ నిర్మించి కలంతో ప్రపంచాన్ని శాసించు వాడే కవి. అలాంటి అన్ని లక్షణాలు కలిగిన మహమూద్ పాషా కవిత్వం ఈనాటిది కాదు గత 40 సంవత్సరాల నుంచి ఆయన సాహితీ సేద్యం చేస్తూనే ఉన్నారు.

ఇదే విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ జీవన సంపుటి అనే కవితలో

కళ్ళలోకి
సూటిగా చూడు
కనుపాపల పై
రెపరెపలాడుతున్న
నా లోపలి పేజీలను
చదవగలవు
కన్నీటి కథలను
ఆకలి కేకలను
రగిలిపోయే గుండె శబ్దాలను
వినగలవు
స్ఫూర్తిని మానవతను
కలిగించి కదిలించేది
జీవన దృశ్యాలను
చూడగలవు .

అంటూ ....ఈ కవి తనను తాను ఆవిష్కరించుకున్నట్టుగా ఈ కవిత మనకు కనిపిస్తుంది.

మన ప్రాంతం దోపిడీకి గురై నప్పుడు మన రాజ్యం పరా యి దైతున్నప్పుడు దోపిడీ నియంతృత్వం నిర్బంధం అణచివేత రాజ్యమేలుతున్నప్పుడు

విప్లవ ఉద్యమ పోరాటం అనివార్యమవుతుంది.

ఇదే విషయాన్ని విప్లవ సైనికుడు అనే కవితలో కవి ఇలా వివరిస్తున్నాడు.

ఒక కన్ను కన్ను కాదు
ఒక కొడుకు కొడుకు కాదు
ఉప్పు రవ్వవలే కరిగిపోతే
కొమ్మ మీది పువ్వువలె రాలిపోతే
కన్న పేగు తెగిపోతే ఎట్లా ....

నేత్రాభినయం అనే **కవితలో కళ్ళ గురించి తెలియజేస్తూ**

నేత్రాలు సంభాషిస్తాయి
మౌన భాషలో ...
కనురెప్పల శబ్దాల భావార్థాలతో ....
కళ్ళల్లో సూర్యచంద్రులు కదలాడుతారు
కళ్ళల్లో సముద్రాలు ఉప్పొంగుతాయి
కళ్ళల్లో ఆనంద వనాలు విరబూస్తాయి అంటారు.

రైతులన్నా వ్యవసాయం అన్న దానిపై ఆధార పడ్డ వృత్తులన్న పాషా గారికి వల్లమాలిన ప్రేమ రైతు మెడకు గుదిబండగా మారిన పరదేశి రైతు వ్యతిరేక నల్ల చట్టాల రద్దు కోసం నెలల తరబడి గడ్డకట్టే చలి లో కుటుంబాలతో సహా జల విరంగులను, పోలీసు కాల్పుల్ని ఎదుర్కొంటూ ఢిల్లీ. టిక్రీ లకింపూర్ కేరి ప్రాంతాల్లోని ప్రధాన రహదారులను నిర్బంధించి నిరసన ప్రకటించిన రైతులకు యావత్ దేశం అండగా నిలబడి, పాలకులు తోక ముడిచేలా చేసింది.

తెలంగాణ రచయితల వేదిక ఆధ్వర్యంలో హైదరాబాదులో అనేక ప్రజాసంఘాలతో కలిసి "హలాలకు కలాల మద్దతు" పేరుతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి నప్పుడు కవి మహమూద్ పాష చదివిన రైతు ప్రతిఘటన కవిత అందరిని ఆలోచింపజేసింది.

మెతుకు బతుకులను నిలబెట్ట లేనప్పుడు
ఆకలి కేకలు ఉద్యమ జెండాలవుతాయి
నెత్తుటి బువ్వకు ఆశపడే
సిండికేట్ బ్రోకర్ మాఫియాలపై
తిరుగుబాటు పిడికిల్లు బిగుస్తాయి
రైతు సైన్యం కదం కదం కలుపుతూ
కవాతు చేస్తుంది

అంటూ హెచ్చరిక జారీ చేశాడు.

మారుతున్న పరిస్థితులను తట్టుకోలేక చతికిలబడుతున్న సామాన్యుడి గుండె చప్పుడులను ఎన్నో కవితల్లో మహమూద్ పాషా గారు వివరించారు.

సగటు మనిషి ఆవేదనను మన రాజ్యం కవితలో వర్ణించిన తీరును చూడండి.

గుండెను రాయి చేసుకుని
మొండిగా బతుకుతూ
నోట్లతో కట్టేయబడి
మద్యం మత్తులో
ఓటు వజ్రాయుధాన్ని కోల్పోయిన వాడిని

అంటూ..... నలిగిపోతున్న సామాన్యుని బతుకును తెలియజేస్తారు. పల్లెల్లో ఎన్నికల్లో జరుగుతున్న మోసాన్ని ఎండగడతాడు ఈ కవి బలైపోతున్న సామాన్యుని స్థితిగతులను వివరిస్తాడు. చైతన్య మార్పును ఆశిస్తాడు

సామాన్యుని స్థితి గతులను రైతుల పట్ల జరుగుతున్న మోసాలను అన్యాయం మై పోతున్న జీవితాలను వెూనపోతున్న కుటుంబాలను వారి వేదనను పల్లెల్లో రాజ్యమేలుతున్న మద్యం సృష్టిస్తున్న భయానక నష్టాన్ని చెడిపోతున్న యువత ఆగడాలను కుట్రలు కుతంత్రాలతో సామాన్యుని జీవితాలతో ఆటలాడే నాయకుల చేష్టలను కలవార కవితా సంపుటి లోని

నెత్తుటి పొద్దు ఎర్రమట్టల ఈతచెట్టు మనిషి కాటు పనోడు జైలు గది శిథిల శరీరం కవితల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి.

సుప్రసిద్ధ కిన్నెర వాయిద్యకారుడు వాగ్గేయకారుడు పద్మశ్రీ మొగులయ్య పై రాసిన శబ్ద పుష్పాలు కవిత ఎంతో ఆకట్టుకుంటుంది.

పన్నెండు మెట్ల కిన్నెర మీద
వేళ్లు నాట్యం ఆడు తాయ్
తీగల మీద శబ్ద పుష్పాలు
విచ్చుకుంటాయ్
ప్రకృతి పచ్చగా నవ్వినట్టు
గోగుపూల వనం ఎర్ర బారినట్టు
వసంత కోకిలలు
గొంతెలను సవరించుకున్నట్లు

చాలా శ్రావ్యంగా సున్నితంగా ఈ కవిత సాగిపోతూ ఉంటుంది . కవి మహమూద్ పాషా గారు అక్షరాలను మండుతున్న అగ్ని కెరటాలను చేయగలరు అలాగే సున్నిత సుమనోహర గీతాలను చేయగలరు .

రోడ్డెక్కిన ఆకలి అనే కవితలో నేటి వర్తమాన రాజకీయ పరిస్థితులను దేశ ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను చాలా చక్కగా చెప్పారు

అధికార ఆసనానికి అతుక్కుని పోవడం
వీళ్ళ రీతి
దేశాన్ని అభద్రతతో
అప్పుల ఊబిలో దించి
సుఖ భోగాల్లో తేలియాడడం
వీళ్ళ నీతి

అంటూ సాగిన ఈ కవితలో ఎన్నో సమస్యలను కూడా ప్రస్తావించారు.

ఇప్పుడు దేశం చింపిన విస్తారాకు
కురాజకీయం కుష్టు వ్యవస్థ లో
ప్రజా జీవనం కునారిల్లుతుంది

అంటూ దేశ వర్తమాన పరిస్థితిని వివరించారు

చెట్టు దీపం కవితలో చెట్టును గురించి రాస్తూ

మట్టిపాదులో మొక్క
ఆకుపచ్చని దీపమై వెలుగుతుంది
చెట్టు దీపం
బతుకంతా వెలుతురే ....

శివసాగర్ స్మృతిలో రాసిన కవిత్వం శివసాగర్ లో

శివ సాగర్ నువ్వు గుర్తొస్తావ్
అడవిని చూసినప్పుడు.
నువ్వు అగ్నిపూల వసంతానివి
ఆకాశాన్ని చూసినప్పుడు.
నువ్వు మేఘ గర్జనల
మెరుగు తీగ సౌందర్యానివి.

ఇలా మహమూద్ పాషా రాసిన కలవార కవిత్వ సంపుటిలో ప్రస్తుత సమాజ పరిస్థితిని అధ్యయనం చేస్తూ పరిశీలిస్తూ రాసిన మేటి కవితలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అన్ని కవితలు ఆలోచింపజేస్తాయి. సమస్యల పరిష్కార మార్గాన్ని అన్వేషిస్తాయి.

చైతన్యం నింపి ముందుకు నడిపిస్తాయి. చుట్టూ ఉన్న అంధకారాన్ని చీల్చి వెలుగును ప్రసరింపజేసే విధంగా ఈ కవితలు చదివితే మనస్సులో జ్ఞానబీజాలు నాటుకుంటాయి . చైతన్య స్రవంతిలా వెలుగులను పంచే ఈ కలవార కవిత్వం నేటి సమాజానికి అవసరమైన పుస్తకం. ప్రతి యువకుడు చదవాల్సిన పుస్తకం.

మేటి కవిత్వం రాస్తూ, నిబద్ధత, నిజాయితీలతో అక్షరాలకు పదును పెట్టుతున్న కవి మహమూద్ పాషా కలం నుండి మరిన్ని మంచి రచనలు వస్తాయని తప్పక ఆశించవచ్చు.

-సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

ప్రతులకు:
మహమూద్ పాషా
తెలంగాణ రచయితల వేదిక , సిద్దిపేట
9010597575

గుండె సవ్వడి

గుండె సవ్వడి మన చిరునవ్వే.
అద్దం ముందు మన ముఖంలా.
పలకరింపు స్వచ్ఛతని సూచించేలా.
ముసుగులూ
లొసుగులూ
తొంగి చూడకుండా.
వయసు తారతమ్యం
లింగ బేధం లేకుండా.
రూపానికేముంది
మన ముఖ కవళికలు చాలవా?
వడగట్టిన నలకలులా,
స్నేహం స్వచ్ఛత, పారదర్శకతని కోరు.
మంచి పలుకు మనసు రంజింపచేయు.
మన నిష్క్రమణ చిరకాలం గుర్తుచేయు
...
అదే కదా స్నేహ బంధన
రెండు మనసుల మధ్య నిబంధన.
సాటి మనిషి కోరు
స్వార్థ రహిత పిలుపు
పలకరింతలు తప్పు.
ఇచ్చినదే వచ్చు అన్న నానుడి
నలుగురినీ కలుపుకు పోవటం
జీవిత ఒరవడి.
సుఖదుఃఖాలు
ఆచార విచారాలు
నలుగురిలో మనమూ ఒకరం
అనుకుంటే మారవా
గ్రహచారాలు?

-వి. యస్ శాస్త్రి ఆకెళ్ళ
7095858667

హింస రచన..

యుద్ధం అనివార్యం
ఆహ్లాదం కొన్ని దేశాలకు
ప్రాణ సంకటం
అమాయక ప్రజలకు
అధికార అహంకార
మదం మతం మహత్తులో
కారణాలు ఏమైనా కానీ
వారిలో అణువణువు
యుద్ధ కాంక్ష తో
నిత్యం రేగుతుంది
రెండు మదపతెనుగుల
భీకర పోరులో నలిగి
తల్లడిల్లుతున్న ప్రపంచం
కుబేరుల రక్త దాహానికి
ఎన్ని వేల ప్రాణాలు
బలిపీఠం ఎక్కాలో
ఈ భయంకర ఘోర
హింస రచన ను
ఆపేందుకు ఎన్ని
శాంతి కపోతాలను
వెతికి తేవాలో.

-శ్రిష్టి శేషగిరి
9290652632

మనలో కొందరు

అసూర్యం పశ్యత్ సుకుమారులు
మాటలు నేర్చిన మూగ జీవులు
గుర్తింపు కై ఆరాట పరులు
గురిలేని పోరాట వీరులు.
పెదాలపై నవ్వును పండించేవారు.
ప్రేమ తెలియని భగ్నప్రేమికులు
వాస్తవమును వక్రీకరించువారు
ఆత్మస్తుతులతో మతి తప్పినవారు.
మ్యాజిక్కుల లాజిక్కులు వెతికేవారు.
మాయా ప్రపంచాన మోతుబరులు
నడమంత్రపు సిరితో నీల్గువారు
ఈగ మోతల భజనపరులు .
బద్ధకానికి బిగ్ బాసులు
దాపరికం లేని కాపురస్తులు
జంపింగ్ జపాంగులు
స్వయం ప్రకటిత మేధావులు
కాలం చెల్లిన కాలాతీత వ్యక్తులు.

-అయినంపూడి వెంకట నారాయణ
7981422372

పంచ భూత కాలుష్యం

పంచ భూత శక్తులన్ని
మనిషిని పెనవేసుకుంటు
మనిషి ప్రగతి వాంఛిస్తూ
మనిషి మహోన్నతి కోసం
నిరంతరం దృష్టి పెడితె !
మనిషేమో ఈ శక్తుల
విధ్వంసం కాంక్షిస్తూ
భూగోళం ఆకాశం
గాలి నీరు అగ్నినంత
కాలుష్యపు కోరల్లో
బంధిస్తూ వికృతంగ
వికటమైన ఆనందం
పొందడమే ఆశ్చర్యం!.
భూమాతను దున్నుకుంటు
పంటల దిగుబడిని కోరి
రసాయనిక ఎరువులను
అదే పనిగ వాడుకుంటు !
ఫ్యాక్టరీల విషపూరిత
రసాయనిక కారకాలు
కాలువలుగ పారిస్తూ
భూమి కలుషితంబు చేసె !
పంటచేల వ్యర్థమంత
కాల్చివేస్తు దట్టమైన
పొగల గుంపు గుప్పుమంటు,
శిలాజ ఇంధన మంటూ
కర్బన ఉద్గారాలను
గాలిలోకి వదలివేస్తె
గాలి కలుషితమ్మాయెను!
వ్యర్థ పదార్థాల కంపు
రసాయనిక కారకాలు
కాలువలుగ మార్పు చెంది
నదులు సముద్రాలు ఇంక
చెరువు నీరు చేరుకుంటు
నీరు కలుషితమ్మాయెను!
వ్యోమసీమ ప్రయోగాలు
రోజు రోజు పెరిగిపాయె !
ఉపగ్రహాల రద్ది పెరిగి
ఆకాశం నిండిపాయె!
రద్ది పెరిగి పోతు ఉంటె
కాలం చెల్లినవి ఇపుడు
శకలాలుగ మారిపోయి
కాలుష్యం అధికమాయె!
అడవులన్ని తగలబడితె
అగ్నికీలలన్ని లేచి
విష పూరితవాయువులను
గాలిలోకి చిమ్ముకుంటు!
అగ్ని పవిత్రంబైనను
అగ్నిలోకి వ్యర్థమంత
చేర్చుకుంటు మంట పెడితె
అగ్ని కలుషితమ్మాయెను!
ప్రకృతితో ఆటలాడి
చుట్టుఉన్న ఈ శక్తుల
మీద ఎపుడు దాడి చేస్తె
దాడితీవ్రమధికమైతె
ఈ శక్తులు తిరగబడితె
మనిషి బతుకు బుగ్గిపాలె !

-డా.దాశరథుల నర్సయ్య
9390919100

నా పల్లె అందాలు వర్ణించ తరమా!

పచ్చని చీర కట్టులో పల్లె అందాలు
అనురాగానికి ఆనవాళ్లు
ప్రకృతి సోయగాలు
పశుపక్ష్యాదుల సవ్వడులు!!
ఇంటి ముందు
ఆకుపచ్చని పెండ నీళ్లు
జాజుతో ఎర్రగా అలికి
ముత్యాల ముగ్గులతో తీర్చిన
అందమైన వాకిళ్ళు!!.
పాఠాలు చెప్పే
వీధి బడి గురువు
అలాగే ఉన్నత పాఠశాల ఉండి
పక్క ఊళ్ళ పిల్లలకు ఆహ్వానం పలికేది!!.
తళతళ లాడే నీళ్లు
బతకమ్మ పూలతో
సింగారించుకుని
మురిసి మెరిసే
మా ఊరి పెద్ద చెరువు!!.
నీళ్లలో హుషారుగా
ఈతలు కొట్టే పిల్లకాయలు
బెస్తవాళ్లకు చేపల సిరి!!.
బొక్కెన చాంతాడు తీసుకొని
ఊరికి తల్లిలా
దాహం తీర్చే
8 గిలకలతో కొలువైన ఊరబావి
నీళ్ల తోడుకోవడం
కులమతాలకు అతీతంగా
ఆప్యాయతకు అద్దం పట్టే
మావూరు అనురాగ వల్లి!!.
ముడుచుకున్న జుట్టు
రంగురంగుల పూలతో సింగారించుకుని
కాళ్లకు కడియాలు
చేతినిండా గాజులతో
తలమీద బిందెతో
వయ్యారంగా నడుస్తూ
అందరిని ఆకర్షించే
పల్లె పడుచులు!!.
సాయంత్రం రచ్చబండ దగ్గర చేరి
పెద్ద మనుషుల ముచ్చట్లు
రేడియో విని చర్చలు
కలిసిమెలిసి చేసుకునే పండుగ పబ్బాలు
స్వచ్ఛతకు మారుపేరు
మా ఊరి అందాలు!!.
పచ్చని పొలాలు
పాడి పంటలతో
కళకళలాడుతున్న
మా అందమైన పల్లె!!
శ్రీమన్నారాయణ బండ
వేయింసంవత్సరాల ఘన చరిత్ర కలిగిన
పురాతన వంశ పారంపర్య రామాలయం
చారిత్రాత్మక
శ్రీ రంగనాయక స్వామి
జాతరకు నెలవైన
మా ఏదులాబాద్ గ్రామ వైభవం
న భూతో
న భవిష్యతి!!.
పట్నం మోజులో పడ్డ మా పల్లె నేడు
కొత్త కొత్త తారు
రోడ్లు నల్లాలు
రచ్చబండ చిరునామా లేదు
కలిసి అచ్చట్లు ముచ్చట్లు లేవు
చేతిలో సెల్ఫోన్ ఇంట్లో టీవీ
తెలివి మీరిన మనుషులు
గాలి నీరు మనసులు అన్ని కలుషితం!!
గుర్తు పట్టలేనంతగా మారింది నా ఊరు
పంటపొలాలు తగ్గి రియల్ఎస్టేట్లు
పెంకుటిళ్ల స్థానంలో
ఎక్కడచూసినా బిల్డింగులు
వేడి సెగలు
పర్యావరణ కాలుష్యం
పచ్చని అందాల నా పల్లె ఇప్పుడు గత వైభవం
ఒక తీయని జ్ఞాపకం!!

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి.
9490367383

"అక్షర సేద్యగాడికి ఉగాది నీరాజనం"

వలేటి గోపీచంద్ గారి అసాధారణ ప్రస్థానం

'పాడి - పంట పెద్దయ్య' గా అశేష జనాభిమానం పొంది, ఆకాశవాణి వ్యవసాయదారుల కార్యక్రమాలకు తన ప్రత్యేక స్వరంతో వన్నె తెచ్చిన ఆకాశవాణి పూర్వ కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారి వలేటి గోపీచంద్ గారిని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఉగాది పురస్కారం వరించింది. గోపీచంద్ గారు పురస్కారం స్వీకరించిన సందర్భంగా ఆకాశవాణి పూర్వ కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారి ఎన్.విజయరాఘవ రెడ్డి గారు రాసిన వ్యాసమిది. వ్యవసాయ జర్నలిజం విభాగంలో తొలిసారిగా గోపీచంద్ గారు ఈ పురస్కారం స్వీకరించడం విశేషం.

సమాజం ఒక నిరంతర గమనశీల ప్రక్రియ. కాలం తన స్వరూపాన్ని మార్చుకుంటూ ముందుకు సాగుతుంటే, మనుషులు కూడా ఆ ప్రవాహంలో భాగమవుతారు. అయితే కొందరు వ్యక్తులు ఆ ప్రవాహానికి లోనవుతారు.. మరి కొందరు ఆ ప్రవాహాన్నే మలిచే శక్తులుగా అవతరిస్తారు.

ఆ రెండో వర్గానికి చెందిన అరుదైన వ్యక్తి శ్రీ వలేటి గోపీచంద్

అక్షరాన్ని నమ్ముకుని, మట్టిని ప్రేమించి, గొంతుకను సామాన్య రైతుకు అండగా నిలిపిన అరుదైన వ్యక్తిత్వం శ్రీ వలేటి గోపీచంద్. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2026 'పరాభవ' నామ సంవత్సరానికి గాను ఆయనకు ఉగాది పురస్కారం ప్రకటించడం, ఒక వ్యక్తికి జరిగిన సత్కారం మాత్రవే కాదు.. అది దశాబ్దాల తరబడి సాగుతున్న వ్యవసాయ పాత్రికేయతకు, రైతు చైతన్యానికి, అక్షర సాధనకు సమాజం ఇచ్చిన గౌరవప్రదమైన అభినందన.

మట్టితో మమకారం- అక్షరంతోఆత్మసాధన

వ్యవసాయం అనేది కేవలం వృత్తి కాదు, అది జీవన తత్త్వం. బాపట్ల వ్యవసాయ కళాశాల అందించిన క్రమశిక్షణే గోపీచంద్ గారి ప్రస్థానానికి పునాది. కేవలం డిగ్రీ పట్టా పుచ్చుకుని ఆగిపోకుండా, ఆ మట్టిపై మమకారాన్ని వృత్తిగా మార్చుకున్న నిబద్ధత ఆయనది. ఆకాశవాణిలో మూడు దశాబ్దాల సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో ఆయన గొంతుక కోట్లాది మంది రైతులకు దిశానిర్దేశం చేసింది. పదవీ విరమణ చేసినా, ఆ బాధ్యత నుంచి ఆయన విరామం తీసుకోలేదు. "రైతు ప్రాణం.. అక్షరం నా శ్వాస" అన్నట్లుగా ఆయన కలం సాగుతూనే ఉంది.

రాజేంద్ర నగర్ వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయంలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తి చేసిన గోపీచంద్ గారు, నేల వాసనను కేవలం తెలుసుకోవడమే కాకుండా దాన్ని అక్షరాల రూపంలో నిలబెట్టే కర్తవ్యాన్ని స్వీకరించారు.

చాలామంది విద్యను ఉద్యోగానికి పునాది చేసుకుంటే, ఆయన దానిని సమాజానికి సేవగా మలిచారు. మట్టిలోని తేమను, రైతు కష్టంలోని నొప్పిని, పంటలోని ఆశను అన్నింటినీ తన కలంలో కరిగించి ప్రజలకు అందించారు.

ఆకాశవాణిలో ఆయన చేసిన మూడు దశాబ్దాల సేవ ఒక ఉద్యోగ ప్రయాణం కాదు. అది ఒక మౌన విప్లవం.

గ్రామాల్లో, పల్లెల్లో రేడియో వినిపించిన ప్రతిసారి గోపీచంద్ గారి స్వరం రైతుకు మార్గదర్శకంగా నిలిచింది.

విత్తనాల ఎంపిక నుంచి పంటల సంరక్షణ వరకు, మార్కెట్ అవగాహన నుంచి ఆధునిక సాంకేతికత వరకు అతని మాట రైతుకు ఒక నమ్మకం, ఒక దిక్సూచి.

పదవీ విరమణ తర్వాత కూడా ఆయన ఆగలేదు. ఎందుకంటే అది ఉద్యోగం కాదు,అది ఒక జీవన ధ్యేయం.

"రైతు కోసం మాట్లాడటం నా బాధ్యత కాదు... అది నా శ్వాస" అనే భావజాలం ఆయన లో నిరంతరం ప్రవహిస్తోంది.

గోపీచంద్ గారు కేవలం మాట్లాడటమే కాదు, భావితరాల కోసం చరిత్రను భద్రపరిచారు.

"రైతన్నకు వెన్నుదన్ను" - వ్యవసాయ పాత్రికేయుల సేవలను వెలుగులోకి తీసుకువచ్చిన అద్భుత కృషి. ఇది కేవలం వ్యక్తుల పరిచయం కాదు; ఒక రంగానికి చరిత్ర రాసిన పుస్తకం.

"ఒక నేల- అనేక ఆకాశాలు" తన విద్యాసంస్థకు అర్పించిన అక్షర నివాళి. ఇది ఒక కాలేజీ కథ మాత్రమే కాదు,అది వ్యవసాయ విద్య అభివృద్ధికి ప్రతీక.

బాపట్ల వ్యవసాయ కళాశాల 75 ఏళ్ల సుదీర్ఘ చరిత్రను, అక్కడి నుండి వచ్చిన 200 మంది ప్రముఖుల జీవన రేఖలను' వెలుగు దివ్వెలు **'వెలుగు తోవలు', 'వెలుగు పూలు'**గా అక్షరబద్ధం చేయడం ఆయన పరిశోధనా తృష్ణకు నిదర్శనం.

ఈ రచనలు చదివితే తెలుస్తుంది.. ఆయన కలం కేవలం వర్ణించదు, అది బాధ్యతను గుర్తుచేస్తుంది.

గోపీచంద్ గారి ప్రయాణం పదవీ విరమణతో ముగియలేదు. అది 'ఒక అన్వేషి ప్రయాణం'గా నిరంతరం కొనసాగుతూనే ఉంది.

సాధారణంగా సాహిత్యం, కళలకు దక్కే ఉగాది పురస్కారం ఈసారి ఒక వ్యవసాయ ప్రసారకర్తకు దక్కడం విశేషం.

ఇది ఒక వ్యక్తికి లభించిన గౌరవం కాదు; ఇది రైతు జీవనాన్ని, వ్యవసాయాన్ని, గ్రామీణ సంస్కృతిని గుర్తించిన సమాజపు విజ్ఞత.

"ప్రపంచమంతా ఆయనకు మిత్రులే" అన్నది అక్షర సత్యం. పదవీ విరమణ సమయంలో ఆయనకు దక్కిన గౌరవం ఒక వ్యక్తికి దక్కినది కాదు, ఆయన పాటించిన విలువలకు దక్కినది. తన వృత్తిని కేవలం జీవనోపాధిగా కాకుండా, ఒక సామాజిక బాధ్యతగా భావించిన వలేటి గోపీచంద్ గారికి ఈ ఉగాది పురస్కారం దక్కడం 'అక్షరానికి దక్కిన ఆభరణం'.

గోపీచంద్ గారి వినమ్రత ఆయన మహోన్నతతకు నిదర్శనం.

ఈ గౌరవాన్ని స్వీకరిస్తూ ఆయన చెప్పిన భావం ?

"ఇది నా గౌరవం కాదు? ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్ వేదికలపై రైతు కోసం శ్రమించిన అందరి కృషికి వచ్చిన గుర్తింపు"

అతని వ్యక్తిత్వాన్ని మరింత ఎత్తుకు తీసుకెళ్తుంది.

వలేటి గోపీచంద్ గారు ఒక రచయిత మాత్రమే కాదు, ఒక ఆలోచన.

ఒక ప్రసారకర్త మాత్రమే కాదు, ఒక ఉద్యమం.

ఒక వ్యక్తి మాత్రమే కాదు, ఒక వ్యవస్థ.

ఆయన అక్షరాల్లో మట్టి పరిమళం ఉంటుంది.

ఆయన స్వరంలో రైతు శ్వాస వినిపిస్తుంది.

ఆయన రచనల్లో భవిష్యత్తుకు మార్గదర్శనం ఉంటుంది.

ఉగాది అనేది కొత్త ప్రారంభాలకు సంకేతం.

అలాంటి రోజున గోపీచంద్ గారికి లభించిన ఈ గౌరవం, కొత్త తరానికి ఒక సందేశం:

"అక్షరం సార్థకమవ్వాలంటే అది సమాజానికి సేవ చేయాలి."

సమాజం మారడానికి పెద్ద ఉద్యమాలు అవసరం లేదు;

ఒక నిజాయితీ గల కలం, ఒక నిబద్ధత గల స్వరం, ఒక సేవా భావం చాలు.

వలేటి గోపీచంద్ గారి ప్రయాణం అదే నిరూపించింది.

ఆయన కలం ఇంకా ఎన్నో పంటలు పండించాలి.

ఆయన స్వరం ఇంకా ఎన్నో రైతుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపాలి.

వలేటి గోపీచంద్ గారు ఒక వ్యక్తి కాదు, ఒక వ్యవస్థ. ఆయన అక్షరాల్లో మట్టి పరిమళం ఉంటుంది, ఆయన మాటల్లో రైతు ఆవేదనకు పరిష్కారం ఉంటుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆయనను గుర్తించడం ద్వారా ఉగాది పురస్కా రానికే వన్నె తెచ్చింది.

శ్రీ వలేటి గోపీచంద్ గారు మరెన్నో శిఖరాలను అధిరోహించాలని, ఆయన కలం నుండి మరిన్ని అద్భుతాలు జాలువారాలని మనసారా ఆకాంక్షిద్దాం.

అక్షర సేద్యగాడికి అక్షర నీరాజనం!

- యన్.విజయ రాఘవ రెడ్డి
9441239803

సారూప్యం

రైలుబండి నుండి నెట్టివేయబడిన
మా గాంధి "కొల్లాయి గట్టితే నేమి"!
మహాత్ముడయ్యాడు.
"ఆంధ్రులు ఆరంభ శూరు"లని విన్న పౌరుషంతో
ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాధనకై ఆత్మార్పణతో
అమరజీవయ్యాడు పొట్టి శ్రీరాములు.
న్యూనతా భావం లేని నాణ్యతా గుణాల బ్రహ్మతేజస్వి
నెట్టి వేయబడినా, నాటి తెల్ల దొరల నెట్టివేత.
ఒక్క సంఘటనతో, ఒక్క అవమానంతో,
ఒక్క దెబ్బతిన్న అభిమానంతో, ఒక్క క్షణ మార్పుతో,
అవధులనధిమించిన ఆగ్రహ జ్వాలలతో,
మదిలో మెదిలే ఆరాటంతో
పోరాడితే పోయేదేంలేదన్న స్ఫూర్తితో,
పోరాట పటిమతో, దీర్ఘకాల దీక్షతో
ఒకరిది "సత్యాగ్రహ" మైతే
మరొకరిది "నిరాహార దీక్ష"
ధ్యేయం, లక్ష్యసిద్ధి.
ఒక అహింసావాదిని "హింస" అంతం చేస్తే,
ఒక రాజకీయ "నిర్ణయ జాప్యం"
నిరాహార దీక్షుని అంతం,
అమరజీవి ఆత్మార్పణతో ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధన.
వారిది ఒంటరి పోరాటం, ఒంటరి శ్రమ గమనం.
పట్టుదలతో లక్ష్యం వైపు పయనం,
చివరికి చిక్కి శల్యమై చివికి పోయిన శరీరం,
గావించింది ఆత్మార్పణం, అర్పించింది స్వరాష్ట్రం
అమరజీవి త్యాగం, సంకల్ప సిద్ధి, కార్యదీక్ష
భావితరాలకు స్ఫూర్తిదాయకం.

(మార్చి 16 శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు జయంతి సందర్భంగా)

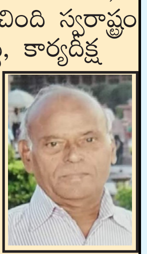

-వేదం సూర్యప్రకాశం
సెల్: 98661 42006

అక్షరాలు

అక్షరాలే ఆయన్ను
అక్కర చేర్చుకొని ఎల్లయ్యను
ఎలిగెత్తి చాటాయి
మాయమౌతున్న మనిషి ని
చూపిన దిగ్గజం
ఉద్యమఉధృతికి మాట, బాట
స్ఫూర్తి తో జయహే తెలంగాణ
అక్షరాలతో అలవోకగా అందించిన
కవిత్వం చైతన్య గీతం
సకల విజ్ఞాన సర్వస్వ మూర్తి

-పత్తి శివప్రసాద్, 9440001224

జయాపజయాలు

ఏడుస్తూనే జనంలోకి వచ్చాం
ఏడిపిస్తూనే టా టా చెప్పి పోదాం
'నో' చెప్పడం అపజయం కానే కాదు
'ఎస్' అనడం సదా జయాన్ని ఇవ్వదు !
జీవితం ఓ సాహస పోరాటం
ఏం జరుగుతుందో తెలియదు
అదే జరగాలనే ఆరాటం..
పోరాట ఆరాటాల నడుమ..
సయ్యాటే సమస్త జీవనయానం !.
సమస్యలపై దృష్టి పెట్టకు..
పరిష్కార మార్గాల్ని వెతుకు
ఒకే సమస్యకు వందల సార్లు..
ఏడ్చి కన్నీటిని వ్యర్థం చేయకు !.
జీవిత ప్రయాణంలో తుఫాన్లు..
మనల్ని కుదిపేయడానికే కాదు
మన నడిచే రహదారిని..
క్లియర్ చేయడానికి కూడా !.
నీలో నవ్వుల పువ్వులు నింపేవాడు..
బాధల నిశీధిలో వెలుగులు చిమ్మే వాడు..
నీతో నీడలా సదా నడిచే వాడు..
స్నేహితుడైతే నీవే అదృష్టవంతుడివి !.
మాట తీరు అందలమెక్కిస్తుంది
నోరు జారితే ప్రళయం వస్తుంది
అందరి మన్ననలు పొందాలని..
అడుగడుగునా ఓడుతున్నాడు నరుడు !.
జీవన పోరులో మూడు నీటి ఊటలు..
కష్ట నష్టాల్లో కన్నీటి వరదలు
సుఖ సంతోషాల్లో ఆనందభాష్పాలు
లక్ష్య సాధనకు చెమటను నమ్మడం !
కన్నీరు కార్చితే ఓటమి గెలుపు కాదు
కన్నీటి ధారలకు ధీటైన సమాధానం..
దాన్ని చెమట వరదగా మార్చడమే
నేటి చెమటే రేపటి ఆనందభాష్పాల ఊట !.
ఎదుటి వారి నవ్వులో..
నీ సంతోషాన్ని వెదకకు
నేడు నవ్విన వాడు..
రేపు ఏడ్వడన్న గ్యారంటీ లేదు !

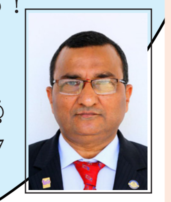

-మధుపాళీ
9949700037

పావుల

నా నాయకుల విన్యాసాల
మైకుల వాకిట
నోటికి పలుకుల మత్తును
గాలిలో వెదజల్లుతున్నారు?
గల్లీ చౌరస్తాలో
చోర్ బజార్లలా
చెవుల్లో గింగిరాలు కొడుతూ
వాగ్దానాల వర్ణరంజిత
తాకాలు ఎగరేస్తున్నారు.
"నేను సేవకుడిని?"
అంటూ చేతులు జోడిస్తాడు,
"నేనే నీతిమంతుడిని?"
అంటూ ప్రమాణాల కొలతలు
తూకం వేస్తున్నాడు?.
కానీ పలుకుల్లో పంచదార,
పనుల్లో మాత్రం కరువైన కరుణ.
ఓటు ముందు
ప్రజల గడప దాటే పాదాలు,
ఓటు తర్వాత
ప్రజలే చేరలేని ప్రాకారాలు.
అయినా?పావులైన ఓటర్లో
నిఖారసైన నిర్ణయం
విత్తనం వేసుకుంటూ
గంభీరంగా పెరుగుతోంది.
నవ్వుతూ వినిపిస్తున్నా
లోపల లెక్కలు వేసుకుంటున్నాడు,
అడుగులు వేసేటప్పుడు
మనసు మాత్రం మౌనంగా
తీర్పు రాస్తోంది.
రహస్య ఆలోచనలు
నాయకుడికి అంతుచిక్కకుండా,
నిశ్శబ్ద గళం
గర్జనగా మారే క్షణం కోసం
వేచి ఉంది.
బ్యాలెట్ బాక్స్ ముందు
వణుకని వేలి,
కానీ
చరిత్రను వ్రాసే శక్తి.
ఓటును పదిలపరుచుకుంటూ
నిర్ణయాన్ని ముద్రిస్తాడు ?
పావు కాదు అతడు,
అతడే అసలైన రాజు!
మాటల మాయాజాలం
కరిగిపోయినప్పుడు
నిజం నిలబడుతుంది...
అధికారపు అద్దం పగిలినప్పుడు
ప్రజల ప్రతిబింబమే మిగులుతుంది.
ఎందుకంటే
నాయకుడి విన్యాసాల కంటే
ఓటరుని మౌనం
అత్యంత ఘోషగాలిపే తీర్పు!

-ఎలగొండ రవి
9848770345

పుస్తక సమీక్ష

పాడు కునేందుకు ఈ భక్తితత్వం కీర్తనలు

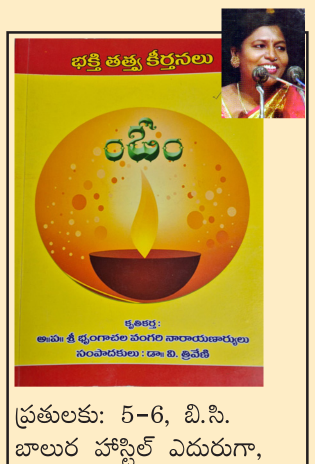

ప్రతులకు: 5-6, బి.సి. బాలుర హాస్టల్ ఎదురుగా, మల్లికార్జున నగర్, అలియాబాద్-షామీర్‌పేట(మం) రంగారెడ్డి జిల్లా.

భక్తి తత్వ కీర్తనలు పేరిట భృంగాచల వంగరి నారాయణాచార్యులు గారు అందించిన రచనల్లో చాలా రచనలు హాయి గా పాడుకుని ఆనందించే రీతిగా వుండటం ఒక విశేషంగా చెప్పాలి. ఈ కీర్తనల్లో రెండు భాగాలుగా కనిపిస్తాయి. ఒకటి భక్తి కీర్తనలు, రెండవది తత్వ కీర్తనలు. చాలా కీర్తనలను నారాయణాచార్యులు గారు తెలుగు సినిమా బాణీలను ఎంచుకుని వ్రాయడం జరిగింది. **"నిన్న కనిపించింది నన్ను మురి పించింది"** అను సినీ గీతానికి **"మన వంగరివారు స్వామి కనిపి ంచిండు, సొగసు చూపించిండు, మనసు ఆనంద సాగరమున ముంచేసిండు"** అంటూ రాసారు. "పయనించే ఓ చిలుకా ఎగిరిపో" అన్న పాటకు, **"కరుణించే ఓదేవా మరువకు- దరిజేర్చుక మము బాపూ"** అంటూ కలం కదిలించారు. **"ప్రేమ యాత్రలకు బృందా వనము"** అన్న రచనలకు పారడీగా వీరు తీర్థ యాత్రలకు తిరుప తుండగ- విహార యాత్రలు యెందుకో అంటూ అందించారు. **పగలే వెన్నెల- జగమే ఊయల** అన్న **పాటకు హిమగిరి వాస- ఉమా మహేశా, శశిధరేం ద్రాహే- శివశంకరా** అంటూ రాసిన గీతం బాగుంది. అయితే ఈ రచనల్ని ముఖ్యంగా అంతటా భక్తి భావం మెండుగా కనబడుతుంది. అయితే ఈ పాటలూ, ఈ గీతాలూ వారి నోట వింటేనే రంజుగా వుంటుంది. కొన్ని కొన్ని పాటలూ, మనము కూడా ఇట్టె హాయిగా పాడుకునే రీతిగా వున్నాయి. జయంబు నిశ్చయంబురా భయంబు లేదురా అన్న పాటకు వీరు రాసిన బాణీ ముక్తి నిశ్చయంబురా, భయంబు లేదురా అంటూ పసందుగా అందించారు. ఏది ఏమైనా ఈ పుస్తకం నిండా ఆధ్యాత్మిక భావ పరంపర దండిగా దర్శనమిస్తుంది.

ధనము శాశ్వతంబు కాదు, తనువు శాశ్వతంబు కాదు దినము దినము రామ మంత్రం పఠన శాశ్వతమ్ము రామ అంటూనే ఎన్నో భక్తి ప్రబోధ గీతాలున్నాయి దండిగా. ఇదొక మంచి కీర్తనల గ్రంథం.

- డా॥ పులివర్తి కృష్ణమూర్తి
సెల్:9949092761

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1730వ రోజు 'సంఘటిత శక్తి' అనే అంశంపై పలువురు కవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. కవితల సాధన చేస్తున్న కవులందరికీ అభినందనలు. 'సంఘటిత శక్తి' అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం.

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం

అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్‌రావు, 9441046839

పిడికిలి బిగిస్తే

చీమలన్ని కూడి పుట్టబెట్టినట్టు
గడ్డి పరికలన్ని చేరి తాడుగా మారి
ఏనుగులను బంధించినట్టు
కలిసి ఉంటే కలదు సుఖం.
భారతదేశం భిన్నత్వంలో ఏకత్వం
ఎన్నో వర్ణాలు
ఎన్నో వర్గాలు
ఎన్నో మతాలు
మానవత్వం పరిమళిస్తున్న వైనం.
చేతికి ఐదు వేళ్ళు
కలిపి పిడికిలి బిగిస్తే
బలం కొండలు పిండి కొట్టే అంత
పిడిగుద్దుతో ఎదుటివాని శక్తిని
బలహీనం చేయడం.
మనిషి ఒక్కడే
వృత్తులు వేరు
అందరూ ఎవరి పని వారు
చేస్తేనే
అభివృద్ధిపథంలో నిలుస్తుంది
దేశం
ఐకమత్యమే మహా బలం!!.
సప్తవర్ణ శోభితమైన పూలు
ఒకచోట చేరి దండగా మారి
దేవుని మెడలో చేరుతాయి
ఒక్కటైన సంఘటిత శక్తి
అనురాగానికి పునాది
శాంతికి వారధి!!.

-డాక్టర్ చీదెళ్ల సీతాలక్ష్మి

ఐక్యత

తోడు లేనిదే
నీడ కూడా కనపడదు
మనిషి రూపురేఖలకు
అనేక యంత్రావయవాలకు
సఖ్యత కుదిరించి
సమైక్యంగా అమర్చిన ప్రాణం
మనిషి
మనిషి నిర్మాణ వ్యవస్థలో
ఏ ఒక్క అవయవం సమైక్యత
లేకుంటే
కుంటుపడుతుంది జీవితం
బోల్తా పడుతుంది బతుకు బండి.
యుద్ధానికి సిద్ధమైనప్పుడు
సందర్భం సమయం ఆయుధం
స్థలం
అన్నీ సమైక్యంగా కలిసి వస్తేనే
కార్య విజయం.
ఆలోచనలకు
ఆచరణ సహకారం లేకపోతే
మానవ మనుగడకు
మార్గం దూరం.
గడ్డి పోచ పై గడుసులుంటాయి
తోడుగుడ్డిగా ముట్టుకుంటే
కాటేస్తది గట్టిగా.
మంచికైనా చెడు కైనా
మాట మాట కలిస్తే గొడవ
చేయి చేయి కలిస్తే యుద్ధం
చినుకు చినుకు కలిస్తే వర్షం
సమయం సందర్భం కలిస్తే
కార్యం సిద్ధం.
ఒంటరి పోరుకైనా
మనో ధైర్యం ఆలోచనలు
సందర్భం సమయం
కలిస్తేనే విజయం.

- పొన్నాల ధనమ్మ

సంఘం శరణం గచ్ఛామి

ఒక మహత్తర కార్యాన్ని
'నేను' చెయ్యలేకపోవచ్చు
'మనం' తప్పక చెయ్యగలం
సంఘజీవియైన
మనిషి శ్రేయస్సు
కలిసిమెలిసి జీవించడం లోనే
ప్రతి వ్యక్తి
మానసిక శారీరక స్వస్థత
ప్రకృతికి స్వచ్ఛతనిస్తుంది
నేటి మన సంతులిత భోజనం.
రేపటి తరాల కడుపునింపుతుంది
'మనం' అనే మనఃకాసారంలో
'నేను' అనే భావన
తన నీడను చూసుకోగలిగితే
ఎంత బాగుంటుంది
వ్యక్తులందరూ కలిసి
సామూహిక శక్తియై
ఆరోగ్య సమాజమై
చిదానంద స్వరూపమై
చిరకాలం నర్తిస్తుంది.

-ముద్దు వెంకటలక్ష్మి

లోకహితం

శక్తీ యుక్తితో కూడిన
సంఘటితశక్తి
మరుగున పడిపోతున్నది
స్వార్థాహంకారంతో
అణగారిన మేధాశక్తి
కోల్పోతున్నది సమున్నత శక్తి.
ప్రకృతి ఒడిలో ఒదిగిన శక్తి
అణువణువునా నిండిన
అంతర్నిర్మిత యుక్తి
అవనిపై అవతరించిన
అద్భుత శక్తి
స్వాతంత్రేచ్ఛను సాధించిన
ధీశక్తి..
ఐకమత్యమే మన బలమంటూ
చాటిన హితోక్తులు
కాలకూట విషంలా
వ్యాపిస్తున్నాయి
అసూయా ద్వేషాల వివక్షతలు
వర్గ వర్ణ వైషమ్యాలతో
కార్చిచ్చులా
దహించివేస్తున్నాయి
అసంఘటిత శక్తులు.
చిన్న చిన్న ప్రాణులు సైతం
సమిష్టి కృషితో ఏదైనా సాధ్యం
అంటూ
నిరూపించినా
ఒంటరియైపోతున్నాడు
స్వావలంబనలో ఉన్న
ఆనందాన్ని మరిచి
పరాన్నభుక్కుగా
మిగిలిపోతున్నాడు నిష్క్రియుడై.
మాటలతో
తూటాలను సంధిస్తున్నాడు
రణభేరిని మోగిస్తున్నాడు
అధికార దాహంతో
ప్రపంచాన్ని వణికిస్తున్నాడు
వాదాల భేధాలతో
అసాంఘిక చర్యలతో తనకు తానే
విపత్తులను కొని
తెచ్చుకుంటున్నాడు.
మారాలీ మనిషి!
సంఘటన శక్తితోనే అసాధ్యాన్ని
సుసాధ్యం చేయవచ్చని
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం
ప్రతి వ్యక్తి సిద్ధాంతమవ్వాలని..

- పి.పద్మావతి

శక్తితో నిలువు

సమాజానికి సౌరభం
సంఘటిత శక్తియే
అది జీవనానికి పునాది
భవిష్యత్తుకు నాంది.
సౌజన్య శీలురుగా
సౌకుమార రూపులుగా
జీవితంలో ఎదుగాలంటే
సంఘంతో నిలవాలి.
పేరు ప్రతిష్టలంటూనే
సంఘంతో నడిచి
గౌరవప్రదంగా ఉండాలని
ఆశపడే జీవితాలు
లౌకిక యుక్తి తో నిలిచి
శక్తి సామర్థ్యాలు నిలిపి
ఆనందపు ఊహలతో
తేలిపోతాయి.
గొప్పవారు కావాలి
జీవితాన్ని నిలపాలి
పదిమంది మనలోన
నిలవాలి అంటాం.
శక్తి యుక్తులు యుంటేనే
తెలివిగల వారిమవుతాం
కొంగొత్త దారులతో
సమష్టి శక్తిగా నిలిచిపోతాం.

-వి. సంధ్యారాణి

భిన్నత్వంలో ఏకత్వం

భిన్నమైన ఏడు వర్ణాలు
కలగలిపితే ఉదయిస్తుంది
శ్వేతవర్ణం!.
మానవత్వ దారంతో
అల్లిన విభిన్న వర్ణాలు
జాతులూ కులమతాల పూదండ
దేశమాత కంఠసీమపై
అలంకరించిన హారం!.
వైషమ్యాలు, వైరుధ్యాలు
ఎరుగని అంకితభావం
మనలో ఉదయించిననాడే
దేశానికి మహోదయం!.
భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని
విడదీసేందుకు
విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు
స్వార్థపర శక్తులెన్ని
కుయుక్తులు పన్నినా
కుతంత్రాలు రచించినా
కట్టగట్టుకు వచ్చినా
ఐక్యతతో
ఆత్మస్థైర్యంతో
శత్రువులను
ఎదిరించి నిలవాలి..
మన దేశ ఔన్నత్యాన్ని
దశదిశలా చాటాలి!.

-చంద్రకళ దీకొండ

ఐక్యతే అసలైన శక్తి.

ఒంటరి దీపానికి వెలుగెంత?
చిరుచీకటిని చెదరగొట్టే రవ్వంత
వేల దీపాల వరుసల వెలుగెంత?
రవి ఉదయించే ప్రకాశమంత
రాత్రి రాజ్యాన్ని జయించగల
మహా సైన్యమంత.
ఒంటరి చినుకు భూమిని తాకితే
ఎంత.. చల్లని తుంపరంత.
అనేక చినుకులు కలిసివస్తే
ఆకాశం కమ్మే వర్షమంత.
చేతులు చేతులు కలిసిన వేళ
చరిత్ర కదిలే శక్తిమంతం.
ఒక గడ్డి తాడు గాలివానకు
తెగిపోయేటంత బలహీనం
వేల తాడులు వలయమైతే
అదే సంఘటిత బలం
ఒక్కొక్కటి చిన్నదైనా
కలిస్తేనే మహాశక్తిమంతం.
ఒక్క బిందువుతో సముద్రమా?
అది కథల్లోనే సాధ్యం
అనేక బిందువులు కలిసినపుడే
అలల గర్జన
అదే సముద్ర స్వరూపం
అదే సహకార సౌందర్యం .
గ్రామ గౌరవం నిలవాలంటే
పల్లెజనం ఒక్కటవ్వాలి
దేశ మహిమ నిలవాలంటే
ప్రజల శక్తి కలిసిరావాలి
మనసులు మైత్రి మంత్రం జపిస్తే
విజయ మార్గం సులభం.
సహకారం అనే సస్యబీజం
గుండెలలో నాటితేనే
ఐక్యత అనే మహా వృక్షం
సమాజానికి నీడనిస్తుంది
స్వార్థపు గోడలు కూలిపోతేనే
సోదరతత్వం విరజిమ్ముతుంది.
చేయి చేయి కలిసినపుడు
పర్వతాలు కూడా కదులుతాయి
స్వరమూ స్వరమూ కలిసినపుడే
అన్యాయం కంపిస్తుంది
అదే సమూహ సంకల్పం.
అందుకే..
స్నేహసీమలు సాగుచేద్దాం
ఐక్యతా గీతాలు ఆలపిద్దాం
మనసులను ఒకే మాలగా కట్టి
సంఘటిత మార్గం నిర్మిద్దాం.
ఎందుకంటే..
ఒక్కరి శక్తి ఒక చినుకంతే
అందరి శక్తి అఖండ
సముద్రమంత
అదే సమాజానికి కావలసిన
ఐక్యశక్తి సౌందర్యం.

-నాగరాజు చుందూరి

జీవ భాష జనజీవన తత్వం అశోక్ కవిత్వం

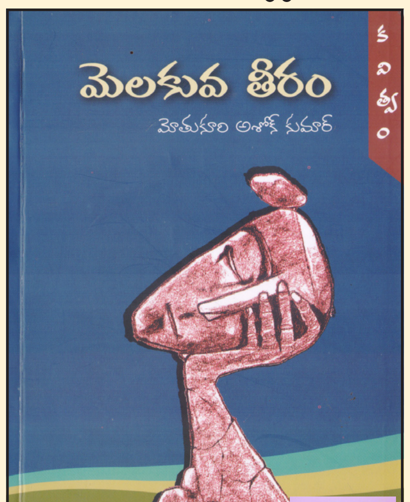

ప్రతులకు:స్వరూప రాణి
ఇ.నెం. 5-3-175/301,
డ్రీమ్ హోమ్ రెసిడెన్సీ, విద్యానగర్ కాలనీ, కామారెడ్డి-503 111.
సెల్: 947380976

కొందరి కవుల కవితల కింద వారి పేరు రాయకపోయినా ఇది వలానా కవి కవితేనని గుర్తిస్తాం. అలాగే మెతుకూరి అశోక్ కుమార్ ఆ స్థాయికి ఎదిగిన కవి. కొందరు కవిత్వం వెంటపడి కవులవుతారు. కవిత్వమే కొందరు కవుల వెంటపడి తన చిరునామాను సుస్థిర పరుచుకుంటుంది. కవిత్వం వరించిన కవి అశోక్. తెలంగాణ భాషను కవిత్వ భాషగా మలచిన కవుల్లో ఆయన అగ్రేసరుడు. కవన భాషాశిల్పం పట్టుబడిన కవన సంపన్నుడు ఆయన.

సంతకం, కొల్లాలోళ్ళం, పిట్టగూడు వంటి కవితా సంపుటాలతో కవిగా స్థిరపడిన అశోక్ 'మెలకువ తీరం' సంపుటం ద్వారా వచనకవిత్వ రహస్యరహదారిలో స్థిరత్వాన్ని సంపాదించుకోబోతున్న ఆయనకు ముందుగా నా అభినందన! కాలం మారినప్పుడల్లా సంఘటనలు, సందర్భాలు మారినప్పుడల్లా ఆయన కవితావస్తువు మారుతూ వచ్చింది. రచనాశిల్పం విన్యస్తమవుతూ వచ్చింది. తొలినాళ్ళ నుండి నేటిదాకా కవి వర్గదృష్టి ఉన్నకవే. సున్నితమైన కవే.

కొందరు కవిత్వం వెంటపడి కవులవుతారు. కవిత్వమే కొందరు కవుల వెంటపడి తన చిరునామాను సుస్థిర పరుచుకుంటుంది. కవిత్వం వరించిన కవి అశోక్.

నిజాయితీ కవే. నిమ్మళ్ళ మైన కవే. తెలంగాణ ఉద్యమకవే. కవిత్వమే ఆయన జీవితం జీవితమే ఆయన కవిత్వం. కవిత్వం కాక మరోవృత్తిలో వరి పూర్ణంగా జీవించాడంటే తరగతి గదిలోనే నలబై యే

మెతుకూరి అశోక్ కుమార్ వ్రాసిన "మెలకువ తీరం" కవితా సంపుటికి డా॥నాళేశ్వరం శంకరం వ్రాసిన ముందు మాట

క్బుద్ది నిరంతర అంతరాంతర సామాజిక ఘర్షణల్లోనూ ప్రజల భావోద్వేగాల్లోనూ కవిత్వం ద్వారా మమేకం కావడం వల్ల కమ్మని కవనఫలం కాగలిగాడు.

అశోక్ కవిత్వం ప్రజలలో సామాజిక స్పృహను, ప్రగతిశీల చైతన్యాన్ని మేల్కొల్పుతుంది. సంక్లిష్టతలు లేని కవిత్వం కావడం వల్ల ఆయన రచనలు పదునెక్కువ. పల్లెగా కవిత్వం రాసే కవులకు ఒక భయం వెంట ఉంటుంది. నన్ను ప్రధాన కవన మార్గంలోంచి ఎక్కడ పక్కకు నెట్టెస్తారోననే భావంతో తాపత్రయ కవిత్వం రాస్తూ కవిగా బతుకుతుంటారు. అశోక్ కవిత్వానికి ఆ బాధలేదు. ఆయన కవనసాగరంలోకి ప్రవేశిస్తే చాలు, ఆయన కవిత్వం అలలు అలలై మనలో ఎగిసి ఎగిసి పడిలేస్తూ నిలుస్తుంది.

అశోక్ కవిత్వంపై వివిధ సాహిత్యోద్యమాల ప్రభావం కనిపిస్తుంది. ప్రపంచీకరణ వల్ల, సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల వల్ల మానవీయ మూలాలు ఎంతగా విధ్వంసమైపోతున్నాయో ఎత్తి చూపుతున్నాడు ప్రత్యక్షంగా.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొనడం వల్ల కుడివడమల దగా కోరతనాన్ని బాగా పసిగట్టి రాయగలుగుతున్నాడు.

మెలకువ తీరంలోని కవితల్లో తెలంగాణ ఉద్యమ కవితలున్నాయి, ప్రపంచీకరణ విధ్వంసముంది, పల్లెల బతుకులున్నాయి, పట్నవాసుల యాంత్రికత ఉంది, ఉద్యమం ఎత్తి చూపిన నీళ్ళు, నిధులు, నియామకాల వివక్షతలు ఉన్నాయి, రైతుల సంక్షోభం, శ్రామికుల దీన స్థితిగతులు, దాంపత్య ప్రేమలు, వృద్ధాప్య బాధలు ఉన్నాయి. బడిబతుకులు అమానవీయ సందర్భాలు, సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఇలా ఎన్నెన్నో సమస్యలతో రూపుదిద్దుకున్న వస్తువుతో పాటు ఈ ఇతివృత్తాల నెల వ్యక్తీకరించారో గమనించాలి.

ఏ కవితకైనా శీర్షిక, ఎత్తుగడ, ముగింపు ముఖ్యం. వీటికి తోడు తనదైన కవన భాష, ప్రతీకలు, పదబంధాలు, పదాల మధ్య సమతూక సమన్వయం కూడా ముఖ్యం. ఇవన్నీ సమకూర్చుకున్న తర్వాత వస్తువు ద్వారా కవి దృష్టి, దృక్పథం, తాత్త్వికత మరీ ముఖ్యం ఇవన్నీ అశోక్ కవిత్వానికి తెలుసు. సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ నిర్మాణం ఆయనకు పట్టుబడింది. ఎవరో కవిత్వం రాయమంటే ఆయన రాయడు. ఒకవేళ రాసినా తనదైన ఉపాలంలోనే వ్యక్తీకరిస్తాడు. ఆకాశవాణి వజ్రోత్సవాల సందర్భంగా వాళ్ళకోసం రాసిన కవిత 'లోలోన చిరునామా' సుదీర్ఘ కవిత. ఈ సంపుటిలో అన్నింటికన్నా పెద్దది ఇదే. కవితకులు పాదులు వెదల్పులు కన్నా అది సాధించిన పరమార్థం గొప్పది. ఈ కవిత గాఢంగానూ, తాత్త్వికంగానూ ప్రతీకలు వాడడంలోనూ పాదాలను పొందుపర్చడంలోనూ ఎత్తుగడలోనూ ముగింపులోనూ శీర్షిక పెట్టడంలోనూ తనదైన ప్రత్యేకతలోనే తీర్చిదిద్దాడు. ఒకరు రాయమన్న కవితకాకపోయినా శ్రమ చాలా నైపుణ్యంగా ఉండటం కవితలు ఉండటంలో తన మనసు రాయమన్న కవితలు సహజంగా పూసిన మల్లెతీగల్లానే ఉంటాయని చెప్పనవసరం లేదనుకుంట.

'రంగుల తోట' ఇందులోని కవితలకు మానిఫెస్టో లాంటిది. కవితంతా పూలసోయగాలతో విరబూసింది. పూలరంగడు గుభాలింపులు పువ్వులంత నిర్మలంగా ఉన్నాయి. మానవీయ తత్త్వానికి పూలు ప్రతీకలు మానవీయతత్త్వం విధ్వంస మవుతున్న నేపథ్యంలో పూల మనసును మానవులు అలవర్చుకోవాలని కవితలోని ధ్వని. 'మాటల కోట' కవిత మాటల మీదే నిర్మితమైంది. "మాట ఎంతటి మాయవి! మనిషిని కట్టేస్తుంది. మనసును పట్టేస్తుంది. మాటకారి మాటలకు అర్థాలు వేరు. అంతరార్థాలు వేరు" అంటూ మొదలై మానవుని మనస్తత్వాలకు మాటలు ప్రతి రూపాలు కనుక పెద్ద క్యాన్వాస్‌తో కవిత విరగకాసిన మామిడి చెట్టులా అల్లుకుపోతుంది, చివరన "మాట మన ఆయుధం మాట మన సజీవ చైతన్యం. దాన్ని బతికించుకోవడానికి నిత్యం తపన పడాల్సిందే. పనికొచ్చే మాటగా పరిమళించాల్సిందే" అంటూ ముగిస్తాడు. కవికున్న తాత్త్విక దృష్టి, దృక్పథం చివరిపాదం ద్వారా కవి మనతో సంభాషణకు దిగుతాడు.

'ఎగురలేని పక్షులు' విలక్షణమైన కవిత. నగరాల్లో రద్దీ రోడ్లు దాటటం కష్టం. సిగ్నల్ పాయింట్ దగ్గర కవిత మొదలవుతుంది. ఓగాగ్రా అమ్మాయి పొట్టకూటి కోసం గొడుగుల కట్ట చంకలో పెట్టుకుని గ్రీన్ లైట్ వెలిగేదాక ఆగిన వాహనాల దగ్గరకు వెళ్ళి అమ్ముతోంది. షాపింగ్‌మాల్స్ పెట్టే బడా వ్యాపారుల లాభాలకు గాగ్రా అమ్మాయి అమ్మే గొడుగుల మధ్య వ్యాపారా లాభం ఎలా ఉంటుందో దృశ్యమానం చేశారు. ఇలా అమ్మపాటు అమ్మే వాళ్ళ ముఖాలు దుమ్ముకొట్టుకుపోతాయి. అయినా "ఒక చెట్టు నుంచి ఇంకో చెట్టు మీదికి వాలుతున్న పక్షుల్లా ఈ రోడ్ల నడుమ, గడియకో తీరు, ఎడారిల్లిన రెక్కల్ని ఎగరేస్తూవాళ్ళు" ఉన్నా చదువుకునే పాఠకులలో అశోక్ కవిత్వం దయ ద్రవాన్ని నింపుతుంది.

అశోక్ తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని మనసారా ఆహ్వానించాడు, మమేక మయ్యాడు. ఉద్యమంలోని బాహ్యంతర రాజకీయ దుర్బుద్ధులను లోతుగా గమనించాడు. యువకుల ప్రాణత్యాగాలకు చలించిపోయాడు. ఇవి ఆత్మహత్యలు కావు హత్యలేనని తెలుసుకోగలిగాడు. మరణం సాధించే ఫలాలు మనకొద్దు పోరాడి సాధించడమే మన కర్తవ్యమని బిడ్డల్ని పోగొట్టుకున్న తల్లుల చేతే చెప్పించాడు.

వద్దునాయనా! వద్దు!
ఇంకెంత మాత్రమూ ఈ ఆత్మబలిదానాల
అమరత్వం మనకొద్దు-
తల్లిదండ్రుల అపురూప ప్రేమ కానుక మీరు
ఎంతటి కష్టానైనా
దొరకని చిరునవ్వుల వెనుక దాచిపెట్టుకున్నవాళ్ళు
మీ కలలకి కాపలాదారులై... నిలుచుంటున్న వాళ్ళు...
వద్దు బిడ్డా! వద్దు!
వాళ్ళకి కడుపుకోత వద్దు
పుట్టెడు రోగాల వెనక
ఈ దగ్ధశోకాన్ని మోయలేరు నాయనా!
ఇక చావుల పల్లకీల్ని మోయలేరు నాయనా!
పోరాట వారసత్వం మనది
వీరమాతల గన్నతల్లి, మన తెలంగాణ!

ఇది ఉద్యమకారులు చెబుతున్నదో, మేధావులు చెబుతున్నదో నాయకులు వల్లిస్తున్నదో కాదు. తెలంగాణ మాతృమూర్తుల పక్షాన ఒక తెలంగాణ తల్లి చెబుతున్న విషయం. ఈ కవిత పోరాట దారిని వెడల్పు చేసింది. పరిపక్వ ఆలోచనలకు జీవంపోసింది. ఇంతటితో ఆగక 'ముసుగల్దియ్యాలే' కవితలో-

ఇగనన్నా
జరమీ మొకం జూపియ్యరాదుండ్ల
పురాగ దాస్కోని మూస్కోని దిర్గవట్టిరి
పేరు దీస్తేనే అంటిముట్టనట్టు
ఆమడ దూరం బోవట్టిరి...
యాళ్ళైతుంది-
ఈ గడ్డమీదపుట్టినోళ్ళు యోళ్ళైనా...
గిప్పుడు ముసుగుల్దీస్తైనే
ముఖాలు జెల్తయి...!

ఉద్యమంలో ద్వంద్వప్రవృత్తుల కుట్రల మోసగాళ్ళను హెచ్చరిస్తూ నిలదీసిన కవిత.

అశోక్ సంపుటం నిండా ఉద్యమ కవితలే ఉన్నయనుకునేరు. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో రాసిన కవితలు చాలా ఉన్నాయి. కుటుంబంలోని మానవీయ బంధాలు అమానవీయమై పోతున్నాయనే వ్యథతో 'పాతసామాను' కవిత రాశారు. పాతసామాను అంటే వృద్ధాప్యమే. నేటి వృద్ధాప్యం ఓ మూలగదిలో జారిపోతున్న కాలాన్ని లెక్కిస్తూ బతుకుతుంది.

పెనవేసుకున్న రూపాయి బంధాల నడుమ
చెల్లుబాటు కాని జీవితాలు అందరికీ బరువే!
దిగుమతి నాగరికతల మాయ
మనిషిని ఎంతగా ఏమారుస్తోంది...?
ఓ గొంగలి పురుగుని కట్టెతో ముదుతున్నట్లు
ఎంతనిర్ధాక్షిణ్యం!
ఒంటరిగా దీనాతిదీనంగా
ముసురుకున్న అంతరాల చీకటి
మబ్బుల వెనక
బందీ చేయబడ్డ దురవస్థ!

ఎంత హృదయవిదారక దృశ్యమిది. వృద్ధులు పట్టాలూడిన చక్రాల్లా, రాలటానికి సిద్ధంగా ఉన్న పండుటాకుల్ని చూసి చిగుళ్ళు వెక్కిరిస్తున్న కాలంలో వృద్ధులు ఎట్లా జీవించగలరు? వృద్ధాప్య దు:ఖం ఈ వ్యవస్థీకృత అమానవీయతను ఎప్పుడు ఛేదించగలదు?

ప్లాస్టిక్ పరిమళం, అంగళ్ళు, చీకటి భాష వంటి మరొకొన్ని కవితలు వ్యాపారా సంస్కృతిలో భాగమై కరెన్సీ అగాధాల వెనుక గడ్డకట్టుకుపోతున్న మానవ స్వభావాల్ని.. ఎత్తి చూపుతున్నాయి.

కవికి శ్రమ సౌందర్య స్వభావం పుష్కలంగా ఉంది. శ్రమించేవాళ్ళ జీవన సాఫల్య వైఫల్యాలను ఎత్తి చూపుతూ 'ఆమె'... 'రాళ్ళ ముచ్చట్లు', 'మెరుపులు జెక్కిన శేతులే' వంటి మరికొన్ని కవితల్ని ఉదహరించుకోవచ్చు. 'ఆమె' కవితలో పని మనుషుల దృఢ సంకల్పాలను ఎత్తి చూపాడు. పని మనుషులతో చాకిరి చేయించుకుంటారు గానీ వాళ్ళను గౌరవించరు. పని మనుషుల తరుపున 'ఆమె' ఇలా అంటుంది. కాదు కవే ఆమెను గూర్చి ఇలా అంటాడు.

సూర్యుడు నిదుర లేవకముందే
ఆమె వీధి గుమ్మాల్ని తట్టిలేపుతుంది,
తలవంచిన భూదేవిలా ఆమె-
ఇల్లిల్లు అలికి ముగ్గుపెట్టి
అలుకుపిడచైన తల్లి
వంటపాత్రలెన్నింటికో కొత్తకాంతులిస్తుంది
కడుపునిండినా... ఎండినా... రోజూ
గడపగడపకీ కాలంతో కుస్తీ పడుతూ ఆమె-!

ఆమె ఏమీ చదువుకోకపోవచ్చు. కీర్తి ప్రతిష్టలు లేకపోవచ్చు. ఆమె నమ్ముకుంది పనినే ఆమె వ్యక్తిత్వం చంపుకోని మనిషి. ఆస్తిత్వం కాపాడుకునే పనిమనిషిగా వ్యక్తీకరించిన తీరు శ్రమశక్తిని మించినదైవం లేదని చాటుతుంది.

'రాళ్ళముచ్చట్లు' రాళ్ళుకొట్టి, శిలల్ని శిల్పాలుగా మార్చే శ్రామిక ప్రజల మీద రాసింది. బండరాళ్ళకు హృదయము ఉండదంటారు. రాళ్ళ ముచ్చట్లు అంటే శ్రమ జీవుల ముచ్చటగా భావించాలి. రాతిబతుకులు, వాళ్ళ వ్యధలు, జీవన వైఫల్యాలు 'రూపుదిద్దుకున్న విగ్రహాల సాక్షిగా' వింటే రాళ్ళను తక్కువ చేసి మాట్లాడేవాళ్ళను నోరు మూయిస్తుందీ ఈ కవిత.

'మెరుపులు జెక్కిన శేతులే' ఈ సంపుటిలోని మంచికవితల్లో ఒకటి. మంచి కవితలనగానే కొన్ని లేవనేగా అని వ్యంగ్యార్థాలు తీసేరు. గ్రామీణ వ్యవస్థలో వృత్తులు పోయి కులాలే మిగిలాయి. కులవృత్తి తప్ప మరోవృత్తి చేతగాని వాళ్ళు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. కులవృత్తుల నేపథ్యం లోంచి, విధ్వంసమవుతున్న సందర్భంలోంచి స్వర్ణకారుల మీద రాసిన కవిత. ఒక స్వర్ణకారుడు-

ఎంత అన్యాయం బత్కె పాయె?
పురాగ కమ్మెచ్చులకెల్లి సాగదీశినట్టు
బలెవట్టి నిలవెట్టినట్టు-
ఇర్గేది దెల్వది... ఒర్గేది దెల్వది...
కుంపట్ల శెక ఎక్కైన
ముక్కుపుల్ల గొట్టాలోలె సుర్లిపోవట్టిరి
ఇగేం మిగిలింది?
ఉన్నయి లేనియి అమ్ముకునుడే ఇంక-
మెరుపులు జెక్కన శేతులే
గిప్పుడు చీకటి మంటల్ల గాలవట్టె...!?
సొక్కం బంగారు పూజదీశిన శేతులే
సుట్టుకుపోయిన అప్పులమైలతోని
నలుపెక్కినయి-
ఇంటికి దీపం లేకుం డా జేశినయి-

ఇలా ప్రకృతి పాఠం, కువ్వార్కం, చీకటిభాష, కాలం నీ నేస్తం, సోయితప్పి, ఒక నువ్వు-ఒకనేను, చేతు లవంతెన, మనసంగీనిన చిత్రం వంటి మంచి మంచి కవితల జోలికి నేను వెళ్ళనే లేదు. ఇందులో కొన్ని వెన్నెము కల్లాంటి కవితలున్నాయి. మరొ కొన్ని పక్కటెముకలుగా ఉన్నాయి. 'దాగుడుమూతలు' వంటి ఆదర్శ దాంపత్యానికి హారతి పట్టే కవిత ఉంది. పూసలదండలోని దారంలా రాజకీయాల మీద తనదైన ధిక్కారస్వ రముంది.

నేనింకా అశోక్ జీవితంలోకి, వ్యక్తిత్వం లోకి వెళ్ళనే లేదు. ఉపాధ్యాయ వృత్తికి జీవితాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని అంకితం చేసుకున్న ఆదర్శ ఉపాధ్యాయుడు ఆయన. తరగతి గదిలోకి వెళితేచాలు ఒక్కోమారు సెలయేరులాను, మరోమారు నదిలాను, ఇంకోమారు సముద్రంలాను పిల్లల జీవజలంలా జీవించేవాడు కావడం వల్లే తొలికవిత 'పూల వాకిలి'తో మొదలయ్యింది. ఈ పూల వాకిలే ఆయన జీవిత అలల వాకిలి మనకది కలలవాకిలి. పిల్లలు ఇంద్ర ధనస్సుల్లా ఉంటారు. నిజమే ఔను పిల్లల మనసుల్ని చదివిందెవరు? దారిచూపే రెండు చేతుల కోసంవాళ్ళు దారులు వెతుకుతున్నారు. నిజమే! పరీక్షల రాట్నం వెంటచుట్టుకు పోలేక పుటుక్కుమన్న దారపుపోగులు వాళ్ళే. ఔను వాళ్ళ ఆశల్ని, ఆశయాల్ని ఆకాంక్షల్ని రూపు కట్టించేదెవరు? సాలీడుగూటిలో చిక్కి గింజుకుంటున్న ఈగల్లా గ ఔను వాళ్ళున్నారు. అశోక్ తరగతిగదే కాదు, మొత్తం బడి బాల్యం మీద ఓ మహా కావ్యమే రాయాలని... దాన్ని పిల్లలకే అంకితం చేయాలని నా ఆశ. 'మెలకువ తీరం' కదా! ఆలోచిస్తావని, ఆ దిశగా మరిన్ని రచనలతో ఉన్నతంగా ఎదగాలని కాంక్షిస్తూ..

- డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం
944045 1960

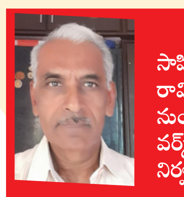

ఫేస్ బుక్ "అమరావతి సాహితీ మిత్రులు" గ్రూపు లో డా॥ రావి రంగారావు 2024 జనవరి నుంచి వారం వారం సాహిత్య వర్క్ షాపులు నిరంతరాయంగా నిర్వహిస్తున్నారు.

-డా॥రావి రంగారావు
9247581825

ఈ వారం 2 ఉత్తమ కథలు ఎంపికైనాయి.

- సంపాదకులు

గుడిలో దొంగ

ఒకరోజు సుబ్బయ్య శాస్త్రి అర్ధరాత్రి 12 గంటల సమయంలో టిప్పు టాప్ గా ముస్తాబై రత్తాలు ఇంటికి బయలుదేరు తున్నాడు.

అలా మార్గమధ్యంలోకి రాగానే ఒక కుక్క బౌబౌ అంటూ సుబ్బయ్య శాస్త్రి వెనకాల పడుతుంది.

దీని అరుపుకి వరండాలో పడుకున్న జానకమ్మకు మెలకువ వచ్చింది. "ఏమిటబ్బా, ఈవేళ ఈ కుక్క ఎందుకు అరుస్తుంది" అంటూ తలుపు సందులో నుంచి తొంగి చూసింది.

"ఈ వేళ ఈ సుబ్బయ్య శాస్త్రి ఎక్కడికి వెళ్తున్నాడు" అంటూ సుబ్బయ్య శాస్త్రిని వెంబడిస్తుంది.

సుబ్బయ్య శాస్త్రి నడిచి నడిచి రత్తాలు ఇంటి ముందు ఆగుతాడు. ఆగి అటు ఇటు తిరిగి చూసి ఎవరూ లేరని నిర్ధారించుకున్న తరువాత రత్తాలు ఇంట్లోకి చొరపడతాడు.

ఇదంతా చూస్తున్న జానకమ్మకు ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఇంతలో సుబ్బయ్య శాస్త్రి "రత్తాలు, ఏం చేస్తున్నావే" అనగానే మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పుతూ

"ఆ.. కనపడటంలా, నిన్న మీరు గుళ్లో దొంగలించుకొచ్చిన పట్టుచీరను, బంగారు నగలను అద్దం ముందు నిలుచొని అలంకరించుకుంటున్నాను" అంటూ వయ్యారాలు ఒలకబోసింది. "ఇంతకీ ఈ అలంకరణలో నేను ఎలా ఉన్నాను శాస్త్రి మామ" అనగానే "నీకేంటే కుందనపు బొమ్మలా ఉంటావు,

ఆ గుడిలో అమ్మవారు కూడా నీ అందం ముందు సరితూగదు తెలుసా" అని అంటాడు.

"అవునా శాస్త్రి మామ".

"అవునే, నిన్ను ఇలా చూస్తుంటే నా దిష్టే తగిలేటట్టు ఉంది, ఉండు.. నీకు కాస్త ఉప్పు దిష్టి తీస్తా"నంటూ వంట గదిలోకి పోయాడు.

ఇదంతా గమనిస్తున్న జానకమ్మకు మతిపోతుంది. "వామ్మో, ఈ సుబ్బయ్య శాస్త్రి ఎంత నీచుడు! గుడిలో అమ్మవారిని కూడా దూషిస్తాడా! వీడికి అలాంటి ఇలాంటి శిక్ష వేయకూడదు, నేను అమ్మవారి అవతారమెత్తి వీడి అంతు చూస్తా మానవీయ మూలాలు నుండు" అంటూ అమ్మవారి లాగా ఊగిపోతూ గ్రామ సర్పంచైన రామయ్య ఇంటికి వెళుతుంది.

"ఒరేయ్ రామయ్య, తలుపు తీయరా" అంటూ తలుపులు దబాదబా బాదుతుంది.

మేలుకున్న రామయ్య "ఎవరూ " అని తలుపులు తీస్తాడు.

తలుపులు తీయగానే ఎదురుగా ఉన్న జానకమ్మను చూసి "జానకమ్మ, నువ్వా... ఈ వేళప్పుడు ఎందుకు తలుపులు బాదుతున్నావు" అని అంటాడు.

"ఒరేయ్, నేను జానకమ్మను కాదురా... నేను ఈ ఊరి గ్రామ దేవతను.

నా ఆలయంలో దొంగతనం జరిగిందని నీకు వివరించడానికి వచ్చాను. అంతేకాదు, దొంగను కూడా పట్టిస్తాను" అంటూ ఊగిపోతుంది.

ఇదంతా వింటున్న రామయ్య భార్య సుగుణమ్మ ఇరుగుపొరుగు అమ్మలక్క లందరిని పిలుచుకు వస్తుంది.

అక్కడున్న అమ్మలక్కలు అందరూ

"అమ్మ! నీ మహిమను చూపించు..

ఆ దొంగ వెధవకి దేహం శుద్ధి చేస్తాము" అంటూ తలా ఒక చీపురు కట్టను పట్టుకొని వస్తారు.

అప్పుడు అమ్మవారి లాగా ఊగిపోతున్న జానకమ్మ ఇలా అంటుంది.

"ఏ ఇంటిలో అయితే ఉప్పు చిటపటలాడుతుందో ఆ ఇంటిలో ఆ దొంగ వెధవ ఉన్నాడు" అనగానే అమ్మలక్కలందరూ చీపురు కట్టలు తీసుకొని ఇల్లు ఇల్లు వెతకడం ప్రారంభించారు.

ఇంతలో వంటగదిలోకి పోయిన సుబ్బయ్య శాస్త్రి పిడికెడు ఉప్పు తీసుకొని "నా రత్తాలుకు తగిలిన నా దిష్ఠంతా ఈ ఉప్పులోకి రావా"లంటూ రత్తాలు చుట్టు తిప్పి నిప్పుల్లో పడేస్తాడు.

నిప్పులో పడ్డ ఉప్పు చిటపటలాడటం మొదలుపెట్టింది.

"ఇదిగో రండి, ఈ ఇంటిలోనే ఉప్పు చిటపటలాడుతుంది, ఇక్కడే ఆ దొంగ ఉన్నా"డంటూ అమ్మలక్కలందరూ వచ్చి తలుపులు బద్దలు కొడతారు. ఇంకేముంది... అక్కడ జరుగుతున్న దృశ్యాన్ని చూసి గ్రామ ప్రజలందరూ కోపంతో ఊగిపోతూ సుబ్బయ్య శాస్త్రికి రత్తాలుకు చీపిరి కట్టలు అరిగేలా దేహం శుద్ధి చేస్తారు.

- చల్లా సత్యవతి

స్మార్ట్ దొంగ

పాడిపంటలతోఅలరారుతూ వికసించిన తామరలతో నిండిన చెరువులతో, పక్షుల కిలకిల రావాలతో రమణీయమై అలరారుతూ, అనుబంధాలు ఆప్యాయతలకు ఆలవాలమై, స్వచ్ఛతకు మారుపేరైన పల్లెలోకి దొంగ చొరబడటంతో...

పిన్నీ, వదిన, అక్క అంటూ వరుసలు కలుపుకుంటూ కష్ట సుఖాలు కలబోసుకొను అతివలు లేక అరుగులు...

రాజకీయాల గురించి, వ్యవసాయంలో సాధక బాధకాల గురించి గుక్క తిప్పుకోకుండా చర్చించుకునే పురుషులు లేక రచ్చబండ...

చిన్నారుల కేరింతలు, ఆటపాటలు కరవై బోసిపోతోంది పల్లె.

ఇంతలా పల్లెను కట్టడి చేస్తున్న ఆ దొంగను ఎలాగైనా పట్టుకొని పల్లెకు జీవం పోయాలని సర్పంచ్ భూషణం దృఢ నిశ్చయుడయ్యాడు.

"ఓ రంగమ్మ వదిన, తాయారు పిన్ని , దొంగ దొరికాడంట... రండే, పోయి చూద్దాం. ఓ సాంబయ్య బాబాయ్, ఓ యాదన్న, దొంగ దొరికాడంట, రచ్చబండ కాడికి పదం"డంటూ ఊరి జనమంతా రచ్చబండ వద్దకు చేరుకున్నారు.

రచ్చబండ మీద చెక్క కుర్చీలో సర్పంచ్ భూషణం ఆశీనుడై ఉన్నాడు. "దొంగ దొరికాడన్నారు. ఇక్కడ ఎవరూ కనిపించటం లేదు. దొంగ ఏడయ్యా?" అన్నారు జనాలు.

ఇంటి దొంగను ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడు. దొంగ డబ్బు, బంగారం దోచుకుంటాడు. కానీ ఈ దొంగ దొంగలకే దొంగ. చిన్న-పెద్ద, ఆడ-మగ అన్న బేధం లేక అందరి దృష్టి మరల్చి, అందరూ ఉన్నా ఒంటరిగా, సాలెగూడులో సాలీడులా బందీలను చేసి, చిన్నారులను మానసిక ఒత్తిడికి గురి చేస్తూ, ఆత్మహత్యలకూ ప్రేరేపిస్తూ, వారి విలువైన సమయాన్నీ దొంగిలించే ఆ దొంగ మరెవరో కాదు... ఈ చరవాణి.

"వస్తువు యొక్క విలువ ఎరిగి వివేకం కలిగి అవసరానికి వినియోగించాలి. కానీ అవివేకంతో ఆ వస్తువుకు బానిస అయ్యామా అంటే కుటుంబానికే కాదు, సమాజానికి అనర్థం.

కావున ఈ దొంగ బారి నుంచి విముక్తి నొంది పూర్వంలా మన పల్లె కళకళలాడాలి అంటే ఈ రోజు నుంచి సాయంత్రం 6 గంటల నుంచి ఉదయం 6 గంటల దాకా ప్రతి రోజు నెట్ కనెక్షన్ నిలిపివేయబడుతుంది" అన్నాడు సర్పంచ్ భూషణం.తమ అంగీకారం తెలుపుతూ పల్లె ప్రజలు హర్షధ్వానాలు చేశారు.

-సంబరాజు రమణి.

విహారి "ఉత్తర రామచరిత" ఆవిష్కరణ

పుస్తకావిష్కరణలో అతిథులు

ఆ సభాప్రాగణం విహారి రచన ఉత్తర రామచరిత గత కొద్దివారాలుగా ప్రముఖ సాహితీవేత్త కస్తూరి మురళీకృష్ణ గారి సంపాదకత్వంలో వెలువడుతున్న 'సంచిక' ఆన్లైన్ సాహిత్య పత్రిక ద్వారా అందించిన రస స్ఫూర్తితో నిండిన హృదయాల కలయికలా అనిపించింది. 6500 పద్యాలతో శ్రీ పద చిత్ర రామాయణం రచయిత తెలుగు వారి గర్వం, గౌరవంగా భాసిల్లుతున్న విహారి (జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణ మూర్తి) కలం నుంచి వెలువడిన ఉత్తర రామ చరిత తెలుగు వారి సాహితీ సంపదలో మరో విలువైన మణిహారం అని అంటూ ఆవిష్కర్త, ముఖ్య అతిథిగావిచ్చేసిన బహ్మశ్రీ తాడేపల్లి పతంజలి గారు ఈ గ్రంథానికి ఉత్తర రామ చరిత్ర అని కాకుండా ఉత్తర రామచరిత అని పేరు పెట్టడంలోని ఔచిత్యాన్ని వివరించారు. శ్రీకర్ ప్రార్థనతో ప్రారంభమైన ఉత్తర రామచరిత ఆవిష్కరణ సభకు ప్రముఖ సాహితీవేత్త, పలు సాహితీప్రక్రియల సృజనకర్త సుధామ సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ ఆత్మీయులైన సాహిత్యాభిమానులు అధిక సంఖ్యలో తరలిరావటం ఎంతో సంతోషకరమని, పద్యంలో శ్రీపదచిత్ర రామాయణం అందించిన విహారి గారు ఉత్కృష్టమైనరీతిలో చక్కటి వచనంలో ఈ గ్రంథాన్ని తీసుకు రావటం ఆనందంగా ఉందని అన్నారు. ఈ సభలో విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్న సీనియర్ పాత్రికేయులు, సాహితీవేత్త జి. వల్లీశ్వర్ గతంలో విహారిగారి జగన్నాథ పండితరాయలు గ్రంథం ఏవిధంగా విజయవంతం అయిందో అలాగే ఉత్తరరామచరిత విజయం సాధిస్తుందని ఆశాభావం వ్యక్తపరిచారు. ఆత్మీయ అతిథి శ్రీమతి భండారం వాణి ఈగ్రంథంలో అనేక పౌరాణిక సందేహాలకు సమాధానాలు లభిస్తాయని, విహారి గారి రచనాశైలి పాఠకులకు ఆకట్టుకుంటుందని అన్నారు.

వచనంలో అందించిన ఈ ఉత్తర రామచరిత విహారిగారి రచనల్లో ఎంతో విశేషమైనదని ఇటువంటి విలువలతోకూడిన రచనలు మన పిల్లలకు అందేలా ప్రతి కుటుంబంలో కృషి జరగాలని ఆవిధంగా మన సాహిత్యాన్ని రాబోయే తరాలకు అందించాలని మరో ఆత్మీయ అతిథిగా పాల్గొన్న యం. వి. ఆర్. ఫౌండేషన్ అధ్యక్షులు మట్టిగుంట వెంకటరమణ అభిప్రాయ పడ్డారు. రసం సాహితీ సంస్థ నిర్వాహకులు గుప్తా గారు రచయితను సత్కరించారు. ఈటివి భారత్ సి. ఇ. వో. శ్రీ జొన్నలగడ్డ శ్రీనివాస్ గారు ఉత్తర రామచరిత సాహిత్యాంశాలను ప్రస్తావిస్తూ ఈ గ్రంథం సాహిత్యాభిమానుల మన్నన పొందుతుందని అభిలషించారు.

రచయిత విహారి తన రచన ఉత్తర రామచరిత ఆవిష్కరణ సందర్భంగా స్పందిస్తూ శ్రీపదచిత్ర రామాయణాన్ని 6500 పద్యాలతో రాసిన తరువాత వస్తున్న ఈ గ్రంథాన్ని వచనంలో రాయమని తన శ్రీమతి శ్యామలాదేవి సలహా మేరకు వచనంలో రాశానని అందుకు ఆమెను సత్కరించి ధన్యవాదములు తెలియజేశారు.

తన కుమారుడు శ్రీనివాస్ ఈ ఉత్తరరామ చరిత అంశంపైన అనేక సాహిత్య వివాదాలను వ్యాస రూపంలో తన దృష్టికి తీసురావటం జరిగింది. గతంలో ఎంతో మంది లబ్ధప్రతిష్ఠులైన వారు అవలంబించిన మార్గాన్నే తాను అనుసరించానని విహారి అన్నారు. ఆదివారం రాజ పుష్ప అట్రియా క్లబ్‌లో జరిగిన ఈ సభలో మ్యూస్ ఆంగ్ల పత్రిక సంపాదకులు ఉప్పులూరి ఆత్రేయ శర్మ, రంజని పూర్వాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి పద్మల తాజయరాం శ్రీమతి వసుందర, శ్రీ పి. వి. యల్. నరసింహారావు, వాసు దేవరావు, రాంబాబు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మౌనమేలనోయి ముందుకు సాగవోయి

"అయ్యో ...మీరు ఇంత మంచివారు కదా! మీకు ఎందుకు ఇలా జరిగింది?" సింపతితో చిరాకు తెప్పించే మాటలు. "మంచి డాక్టర్ దగ్గర చూపించకపోయారా "లోపాన్ని పసిగట్టామన్నా అత్యుత్సాహం.

ఇంట్లో కూర్చోబెడితే ఎలా... కొంచెం బయటకు తీసుకొస్తే పిల్లల్ని చూస్తాడు, తెలివి పెరుగుతుంది, దయార్థ హృదయాల సలహా.

"అయ్యయ్యో పిల్లల్ని కొడతాడేమో ఇలాంటి పిల్లల్ని బయటకు తీసుకురాకూడదు ,ఇంట్లో పెట్టాలి" ప్రాణహాని భయంతో పాకులాడే ప్రాణాలు .

"ఏ జన్మలో ఏ పాపం చేశారో, ఈ జన్మలో పాపం ఇలా అనుభవిస్తున్నారు". అక్కస్సు వెల్లగక్కే అమాయకత్వం.

ఎవరు ఏమన్నా, ఏమనుకున్నా పట్టించుకోకూడదు. మన పిల్లలు ఇండిపెండెంట్ అయ్యేందుకు చేయగలిగే ప్రతి ప్రయత్నాన్ని ఎంతో ఓర్పుతో ముందుకుసాగాలి.

persons with disability act 2016 ప్రకారం మొత్తం 21 రకాల వైకల్యాలను గుర్తించారు. వాటిలో ఆటిజం స్పెక్ట్రం డిసార్డర్. (Autism Spectrum Disorder (ASD) ఒకటి. Autism Spectrum Disorder అనే పదం

Greek భాష నుంచి వచ్చింది Autos" (Greek word) మూల పదం నుండి వచ్చింది. దీని అర్థం: "Self" (తనలో తాను) ఆటిజం అంటే వ్యక్తి తనలో తాను ఉండటం బయట ప్రపంచంతో interaction తక్కువగా ఉండటం.

ఈ పదాన్ని మొదటగా Eugen Bleuler (1911లో) ఉపయోగించాడు. ఇది మెదడు అభివృద్ధి సమస్య. కమ్యూనికేషన్, (మాట్లాడటం)ప్రవర్తన, సామాజిక సంబంధాలను ప్రభావితం చేస్తుంది. "Spectrum" అంటే లక్షణాలు తక్కువ నుంచి ఎక్కువ వరకు మారుతూ ఉండటం.

ముఖ్యంగా కమ్యూనికేషన్ సమస్యలు, మాట ఆలస్యంగా రావడం, అవసరాలు చెప్పలేకపోవడం, చెప్పిన మాటలు మళ్లీ మళ్లీ చెప్పడం.

సామాజిక సమస్యలు , కళ్లలో చూడకపోవడం, పేరు పిలిచినా స్పందించకపోవడం, ఒంటరిగా ఉండతానికి ఇష్టపడటం. వ్యసనరావృత ప్రవర్తనలు చేతులు ఊపడం,ఒకే పని మళ్లీ మళ్లీ చేయడం,రొటీన్ మారితే ఇబ్బంది పడటం మొదలైనవి. ఆలస్యంగా మాట్లాడటం, ఇతర పిల్లలతో ఆడకపోవడం, శబ్దాలు/లైట్లు ఇబ్బంది పెట్టడం, భావాలు అర్థం చేసుకోలేకపోవడం వంటి

సాధారణ లక్షణాలు కొన్నింటిని చూసి గుర్తించవచ్చు .

ఆటిజం రావటానికి ప్రత్యేకంగా ఇది అని ప్రత్యేక కారణం చెప్పలేకపోయినప్పటికీ కొన్ని సాధారణ కారకాల్లో భాగంగా

జన్యు (Genetic) కారణాలు కుటుంబంలో ఎవరికైనా ఉంటే అవకాశం పెరుగుతుంది.

కొన్ని జీన్స్‌లో మార్పులు (gene mutations)

మెదడు అభివృద్ధి సమస్యలు

మెదడు నిర్మాణం/పని విధానం తేడా

నర్వ్ కనెక్షన్స్ సరిగ్గా పనిచేయకపోవడం.

గర్భధారణ సమయంలో (gene mutations) తల్లి ఆరోగ్య సమస్యలు

ఇన్ఫెక్షన్లు,పోషకాహార లోపం

పుట్టిన తర్వాత (Perinatal/Postnatal) ఎ పుట్టేటప్పుడు ఆక్సిజన్ లోపం తక్కువ బరువుతో పుట్టడం

ఫిట్స్ / జ్వరాలు, పర్యావరణ కారణాలుగా (Environmental) కాలుష్యం, హానికర రసాయనాలు మందుల ప్రభావంగా ఉండవచ్చు. పరిష్కార మార్గాలుగా స్పీచ్ థెరపీ,

బిహేవియర్ థెరపీ (ఃఃం)

ఆక్యుపేషనల్ థెరపీ,

స్పెషల్ ఎడ్యుకేషన్,

పేరెంట్స్ శిక్షణ ద్వారా వారి ప్రవర్తన లో మార్పు తీసుకు వచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. సమస్య తీవ్రతా స్థాయిని బట్టి వారి వారి శిక్షణలు ఇవ్వబడతాయి.

మితమైన (Mild , (Level 1)

ఆటిజం, తక్కువ సహాయం అవసరంతో

కొంతమేర మాట్లాడగలడు.

చిన్న సామాజిక సమస్యలు,

ఫ్రెండ్స్‌తో కలవడం కష్టంగా ,

రొటీన్ మారితే ఇబ్బంది పడతారు.

మధ్యస్థ ఆటిజం (Moderate , Level 2) మధ్యస్థ సహాయం అవసరంమాట తక్కువ / simple words మాత్రమే. సామాజిక సమస్యలు

social interaction చాలా తక్కువ. పునరావృత వైఖరి

(repetitive behaviors) ఎక్కువ. మార్పు ను (changes tolerate) చేయలేడు. . basic needs మాత్రమే చెప్తాడు. తీవ్రమైనూవలవతీవ Severe (Level 3) ఆటిజం, వీరికిఎక్కువ సహాయం అవసరం, మాట్లాడటం చాలా తక్కువ, లేక అసలు ఉండకపోవచ్చు. సూటిగా చూడలేకపోవటం (eye contact almost) ఇతరులతో సంబంధం చాలా తక్కువగా ఉండటం జరుగుతుంది.

వ్యక్తిగత శ్రద్ధతో, విజువల్ మెటీరియల్స్‌తో, రొటీన్ ఫాలో అయ్యేలా చేస్తూ, స్వతంత్రంగా జీవించే సమర్థతను పెంపొందించే దిశగా నిర్వహణ (Treatment) కార్యక్రమాలు చేపట్టబడును. ఆటిజం లక్షణాలు 12-18 నెలల నుంచే కనిపించవచ్చు. 18-24 నెలలలో స్పష్టంగా గుర్తించవచ్చు .మరియు 2-3 సంవత్సరాల వయసులో టతిజీణనినీబతిబ చేయవచ్చు.

ఒకప్పుడు ఆటిజం విదేశీ సమస్యగాఉండేది. అవగాహన లోపం, డయాగ్నోసిస్ సదుపాయాల లేమి వల్లకొన్ని దేశాల్లో కచ్చితమైన లెక్కపరమైన మార్పులు కనిపించకపోవచ్చు , వాటిని వాస్తవ పరిస్థితులనుకునే భ్రమలో మాత్రం మనం ఉండలేము. నేడు ప్రపంచంలో ఆటిజం రేషియో ప్రపంచవ్యాప్తంగా

100 లో 1 రికీ (ది1%), భారతదేశంలో

80 -100 మంది పిల్లల్లో ఒకరికి ఉంది.

గణాంకాల్లో ఆటిజం సమస్య ఎక్కువగా ఉన్న దేశంగా జనితిబివట ాబిజీబివబ ఉంది. సుమారు 36 మంది పిల్లలలో ఒకరు ఈ సమస్యతో పోరాడుతున్నట్లుగా లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అంతమాత్రానఅక్కడ ఎక్కువమంది ఆటిజం సమస్యతో ఉన్నారు , మిగతా దేశాల్లో తక్కువ అని చెప్పలేము. ఎక్కువ

అవగాహన, మంచి టతిజీణనినీబతిబ చేసే విధానాల వల్ల వాస్తవ పరిస్థితులను చూడగలిగాము.

పెద్దకుటుంబాలు విచ్ఛిన్నమై, నేడు చిన్న కుటుంబాలుగా వెలుసెత్తాయి. వారి అవసరాలు, బాధ్యతల నిర్వచనాలు మారిపోయాయి. ఫలితంగా చిన్నకుటుంబాల్లో వారికి పిల్లల్ని సముదాయించే ఓపిక కానీ, కేటాయించే సమయం కానీ ఉండటం లేదు. ఏడ్చినా, అల్లరిచేసినా, అన్నం తినకపోయినా, తమపనులకు ఇబ్బంది పెట్టకుండా ఉండేందుకైనా వారిచేతిలో మొబైల్ మాయావీని పెట్టేస్తు న్నారు. ఆ మాయావి మెల్లగా వారిని వశం చేసుకుని Screen Addictionకు దోహదమవుతుంది. ఫలితంగా మొబైల్ లేకుండా ఉండలేకపోవడం,ఏడవడం / కోపం,మాట్లాడటం

ఆలస్యం

(Speech Delay) ఇతరులతో కలవక పోవడం (Social Interaction Delay) కంటి సంపర్కం తక్కువ.

(Developmental Delay) అభివృద్ధి నెమ్మదిస్తుంది.

(overall development slow) ఇది

వర్చువల్ ఆటి జంగా మరోసమస్యకు తెరదీస్తున్నది .

"Virtual Autism" ఉపయోగం వల్ల చిన్న పిల్లల్లో క నిపించే

ఆటిజం లాంటి లక్షణాలు

ఇది official diagnosis కాదు, కానీ ప్రాక్టికల్‌గా ఉపయోగించే టర్మ్.

కారణం (Main Cause)

చిన్న వయసులో (0–5 yrs)

ఎక్కువ సమయం మొబైల్, టీవీ , యూట్యూబ్ చూడటం.

Human interaction తగ్గిపోవడం,

Autism లాగా కనిపిస్తాయి)

మాట్లాడటం ఆలస్యం,

పేరు పిలిచినా స్పందించకపోవడం,

కళ్లలో చూడకపోవడం,

ఒంటరిగా ఉండటానికి ఇష్టపడటం,

స్క్రీన్ మీద ఎక్కువ ఆసక్తి చూపటం జరుగును. ఇకనైనా తల్లిదండ్రులు పిల్లలకు స్క్రీన్ నుంచి దూరంగా ఉంచి వారితో సమయాన్ని గడపటం ద్వారా ఈ సమస్యకు పరిష్కారాన్ని చూపించవచ్చు. ప్రతి సంవత్సరం ఆటిజం అవగాహన దినోత్సవాన్ని ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన జరుపుతారు.

DSM - 5 ఈ సంవత్సరం ఆటిజం అవర్‌నెస్ డే 2026 థీమ్ "ఆటిజం అండ్ హ్యూమానిటీ'' గా నిర్ణయించింది. అందరి జీవితానికి విలువ ఉంది" అని ఉద్దేశ్యం .ఈ థీమ్ ఆటిజమ్ ఉన్న వ్యక్తుల గౌరవం, సమాన విలువను ప్రతిబింబిస్తూ, అవగాహనతో ముందుకు వెళ్తూ, అర్థవంతమైన సమావేశం, మరియు గౌరవంతో కూడిన సమాజాన్ని ప్రోత్సహించటం ముఖ్య లక్ష్యంగా ఉంది.

మనిషి శారీరకంగా , మానసికంగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడే జీవితంలో ఏదైనా సాధించే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉండగలిగేది. సమర్థత ఉన్నా సాధించాలనే తపన లేని వారు ఎంతో మంది ఉన్నారు. లోపం ఉన్నా , అది పాపం కాదని , శాపమైనా వరంగా మార్చుకోగలిగే ధృఢ విశ్వాసం తమకుందని అలుపెరుగని పోరాటం చేసి ఎందరో తమ జీవితాలను ఆదర్శంగా చూపి నిరూపించారు. తల్లిదండ్రులు నిరాశ, నిస్పృహలకు లోనవకుండా, నిరంతర శ్రమతో , అలుపెరుగని ఆత్మవిశ్వాసంతో ఆటిజంతో కూడా అర్థవంతజీవితాన్ని గడపవచ్చని తెలుసుకోవాలి.

(ప్రపంచ ఆటిజం అవగాహన దినోత్సవం సందర్భంగా)

-షేక్. నసీమాబేగం
9490440865

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న "సోమవారం కవిసమ్మేళనం - కవివారం'లో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్నికవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం..

నిర్వహణ
-కందుకూరి శ్రీరాములు
-బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

తప్పిపోయిన మనిషి

అయ్యో!
శాస్త్ర జ్ఞానం గల
నాగరికత గల
పరిశోధనలు చేసే
పది తలకాయలున్న మహా మనిషి
యుద్ధంలో తప్పి పోయాడు!
ప్రపంచ పటం కాలిపోతోంది?
తప్పిపోయిన పోయిన మనిషి
తప్పు తప్పు మనిషి
తోవ దొరికేదెలా!!

-కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

నిరూపించుకో

ఏదో ఒక రోజు
నీ గెలుపు నిన్ను వెతుక్కుంటూ వస్తుంది
సమయాన్ని ఓడించడానికి
నీవు పులిలా పరుగు తీయి
నీ సంతోషం కోసం పోరాడు
నీ విజయం కోసం
రాయిలా ఉండిపోకు
నీకు అడ్డు ఉన్న గోడలని పగలగొట్టి
నీ విజయానికి
నువ్వు తలుపులు తీయడానికి ప్రయత్నించు
నీవు ప్రయత్నానికి వెళ్లినప్పుడు
నీ కాళ్లకు
కష్టాల ముళ్లు
గుచ్చుకుంటున్నాయని
నీవు వెనకడుగు వెయ్యకు
చీకటిలో కలిసిపోకు
రంగుల ప్రపంచంతో కలిసి
నీవేంటో నిరూపించుకో

- పసుల మృదుల

యుద్ధం ఎట్లా వస్తుంది

యుద్ధం యుద్ధం యుద్ధం
యుగాల సిద్ధాంత రాద్ధాంతం
యుద్ధం అంటే పోరు
యుద్ధం ఒకరికొకరు వినక పోరు!.
ముచ్చటించుకుని మొదలుపెట్టే
ముఖాముఖి యుద్ధం అయినా
మునుపటి లేక ఆధునిక యుద్ధమైనా
ముందు ఒకరు మొదలు పెడతారు!
యుద్ధం లో ఓడినా గెలిచినా
గెలిచినవాడు నవ్వి ఏడుస్తాడు
ఓడినవాడు ఓదార్చుకుంటాడు.
లాభ నష్టాల బేరీజు
లో చూడాలి వారి ఫోజు!.
యుద్ధం ఏకాఎకి వచ్చేది కాదు
గొర్రె సింహమై గర్జించినప్పుడు
సింహం గొర్రై తలపడినప్పుడు
రెండు తలలు పగులుతాయని
మరిచినప్పుడు స్మశాన వైరాగ్యం
మరిచినప్పుడు వస్తుంది యుద్ధం!

-పట్లోళ్ళ బక్కారెడ్డి
9705315250

విభిన్న రీతుల్లో

అందరూ మనుషులే అయిన.
భిన్న ముఖ వక్షస్సులు ఎలాగో
జీవన గమనాలు విభిన్న
రీతుల్లోనే
సంతోషాలు రకరకాలైనట్టే.
కొన్ని పెదాలు చిరునవ్వులు.
పూసుకుంటాయి
మరికొన్ని పెదాలు ముసిముసి
నవ్వులు నింపుకుంటాయి.
ఇంకొన్ని నవ్వులు.
గొంతులు పెగిలించుకుని
విప్పుకుంటాయి విభిన్న రీతుల్లో.
కష్టాలు అందరికీ ఒక
రీతిగచెప్పిరావు.
కష్టాలు విభిన్నమైనట్టే.
దుఃఖరాగాలు రకరకాల
శోకములు వినిపిస్తాయి.
కొన్ని శోకాలు గుండెల్ని
పిండేస్తాయి.
మరి కొన్ని శోకాలు ఆత్మీయతను
పంచుతాయి.
ఇంకొన్ని శోకాలు బాధను
రగులుస్తాయి.
కొన్ని నవ్వులు తోటి వాళ్ళని
మురిపించినట్టే.
కొన్ని శోకాలు బంధాలను.
రోధింప చేస్తాయి.
జీవన తీరులు వేరు వేరైనట్టే.
ప్రస్థానం గమ్యం వేరు వేరు.
పుట్టుట చచ్చుట తథ్యం.
నడుమంత్రం సిరి నింపుకున్న.
మనిషి నేల మీద ఆగడు.
పుట్టుక రహస్యం ఎరుగక
ధనబలంతో తోటివారిని.
తొక్కేయ్యలనుకుంటే.
ఆపైవాడు ఏదోరోజు.
పాతాళానికి తోస్తాడని.
ఎరగదు అహంకారం.

-యరకల యాదయ్య
9866468979

నీళ్లను కాపాడుకుందాం

చెరువు చాలా అందంగా ఉంటుంది.
చెరువుల వల్ల చాలా లాభాలు ఉన్నాయి
చెరువులో నీళ్లు లేకపోతే చాలా కష్టం వస్తుంది
చెరువులో నీళ్లు ఉంటేనే మనం బ్రతుకుతాం.
చెరువులు ఎండకాలం ఎండిపోతాయి
వానకాలం నిండిపోతాయి
నీళ్లుంటేనే చెట్లు బ్రతుకుతాయి
నీళ్లుంటేనే జంతువులు బ్రతుకుతాయి
నీళ్లుంటేనే మనమూ బ్రతుకుతాం
నీళ్లు అందరికీ అవసరం
నీళ్లు లేకపోతే ఎవరూ బ్రతకలేరు.
కొంతమంది
నీళ్లు వృధా పోతుంటే కూడా చూస్తూ ఉంటారు
అది చాలా తప్పు
వృధాపోకుండా అదుపు చేయాలి
లేదంటే పొదుపుచేయాలి
వర్షాలు పడితేనే చెరువులు నిండుతాయి
నీళ్లున్నప్పుడు వాటి విలువ మనకు తెలియదు
కరువొచ్చినప్పుడు తెలుస్తుంది
నీళ్ల విలువ తెలియక మనం వృధా చేస్తుంటాం
నీళ్లు లేకపోతే
మనకు మిగిలేవి కన్నీళ్లే,కాబట్టి
ఇకనుంచైనా నీళ్లను కాపాడుకుందాం.

-సీతారాం శరణ్య

కాంక్ష

ఎక్కడ చూసినా రోగాలే
గడియ గడియకు ఘోరాలే
కడుపులో నుండి కంఠం దాకా గొట్టాలే
శ్వాస కోసం శిశువు
సంతానం కోసం స్త్రీలు
ఎవరి తాపత్రయం వారిది.
అందుబాటులో అన్నం లేక
అవసరమైన సమయానికి డాక్టర్లు రాక
అడుగంటుతున్న ఆత్మీయుల ఆశలు
చికిత్స లేక బాధపడుతున్న చిన్నపిల్లలు
చింతలతో చెదిరిన కుటుంబపు చిరునవ్వులు
సహాయం కోసం సాగిలపడ్డ బీదలు
సనుగుతూ పనిచేస్తున్న సిస్టర్లు.
రకరకాల రోగాలు అన్నింటికీ టెస్టులు
ప్రతిదానికి ఆపరేషన్లుగోటితో పోయే దానికి
గొడ్డలి దాకా తెస్తున్న వైనం.
ప్రశ్నించిన వారిపై ధనభారం పెంచుతున్న డాక్టర్స్
మెడిసిన్స్ పేరు చెప్పి
నిలువుదోపిడీ చేసే మెడికల్ షాప్స్
పైసల వెంటే పరుగెడుతున్న ఆసుపత్రులు.
అవసరానికి అంబులెన్స్ అడిగితే
అందనంత రేటు చెప్పే దుస్థితి
కళ్ళు లేకున్నా కన్నీళ్లు ఆగవు
కాళ్లు లేకున్నా కష్టం తప్పదు.
కష్టం చెప్పుకుంటేకొండైనా కరుగుతుందేమో కానీ
ఈ కఠినాత్ముల మనసులు మాత్రం కరగడంలేదు
అన్నీ పోయినా ఆరోగ్యం వస్తుందంటే
అది కూడా గాలిలో దీపమే అవుతుంది.
ఇప్పుడు ఉన్నకాంక్షల్లా ఒక్కటే
పైసలు చూసి ప్రాణం పోసే ఆసుపత్రులు కాదు
కాస్త కనికరం చూపి
కన్నీళ్లు రానివ్వని ఆసుపత్రులు కావాలి

-అందోల్ అక్షయ

ఆ రోజులే బాగున్నాయి

ఆ రోజులు మళ్లీ వస్తే బాగుండు
బంధాలు నేటి కాలంలో భారమై పోతున్నాయి
మానవత్వపు విలువలకు మంట పెడుతున్నాము
నేటి సమాజానికి భయపడి
జీవన గమనం సాగిస్తున్నాము
బంధాలను అవసరం కోసం మోస్తున్నాము
సమాజం అంటే మనతో ఉండే మనుషులే కదా!
ఉమ్మడి కుటుంబం అనే మాట లేకుండా
బంధం అనే మాటను బొంద పెడుతున్నాము
సిరిసంపదలు ఎన్ని ఉన్నా మన అనుకున్నవాళ్లకు
సమయం వెచ్చించకుండా
యాంత్రికంగా జీవిస్తున్నాము
బంధుత్వాలను భావోద్వేగాలను బహిష్కరించి
ఆరోగ్యానికి ఆనందానికి
అందనంత దూరాన నిలుస్తున్నాము
పండుగ వస్తే చాలు
చుట్టాలందరినీ ఆత్మీయంగా పలకరించి
ఉల్లాసంగా గడిపే ఆ మధుర క్షణాలను
కోల్పోతున్నాము
అందుకే బంధాలకు విలువిచ్చే ఆ రోజులే
బాగున్నాయి
ఆ రోజులు మళ్ళీ వస్తే బాగుండు

-బిల్ల నాగరాణి

జీవన గమనం

మసకబారిన మబ్బులను పారద్రోలుతూ
అరుణ కిరణాల భానుడు ప్రజ్వరిల్లగా
నేటి గమ్యం వైపు అడుగులు వేస్తూ
పక్షులు సైతం బద్ధకానికి స్వస్తి పలికి
ఆహారాన్వేషణకై బయలుదేరినట్లుగా
విద్యార్థుల్లో జ్ఞాన బీజాలు నాటడానికి
వడివడిగా బయలుదేరాలి.
ఆదర్శ గృహిణిగా
బాధ్యతలు సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తూ
చిన్నారుల ఆలనా పాలనా చూడాలి
రేపటి సమాజానికి చిరుదివ్వెలైన
నేటితరం బాలబాలికలకు
వారికి మంచి విద్యాబుద్ధులనందిస్తూ
తారాస్థాయికి ఎదిగేలా తీర్చిదిద్దాలి.
ఎప్పటిపనులను అప్పుడే
ఆత్మవిమర్శ చేసుకొని
చిన్నారుల మధురస్మృతులను
పదిలంగా దాచుకొని
ప్రయాణ బడలిక మరచి
స్వేచ్ఛా విహంగంలా గూడు చేరి సేద తీరాలి
ఆనందాల లోగిలిలో ఆదమరచి నిద్రపోవాలి

- మామిడిపల్లి గిరిజ

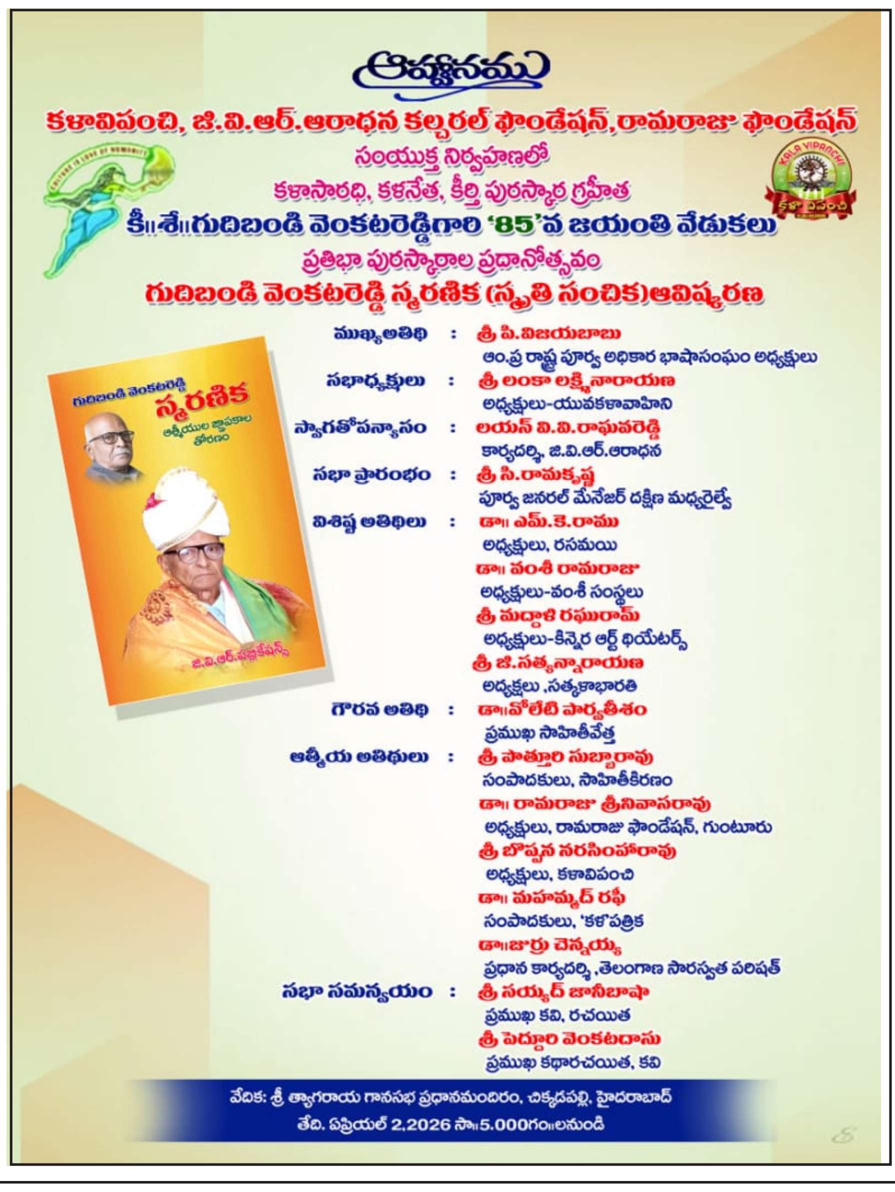

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

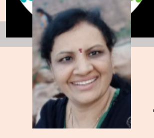

అడ్మిన్: **రమాదేవి కులకర్ణి**
8985613123

నిర్వహణ: **శ్రీమతి సత్య నీలిమ**

ఆదర్శ దాంపత్యం

సుగుణాల సంపన్నురాలుకి
వరహాల విధేయునికి
ముడి కట్టే ముంగిళ్ళ పారాణి
ఇరు దేహాలను ఒకే ఆత్మగా ప్రజ్వలిల్లుతూ
ఒకరి మాటకొకరు గౌరవం ఇచ్చి పుచ్చుకుంటూ
కమ్మనైన చల్లని సాయంత్రం వేళ తియ్యని
ముచ్చట్లు చెప్పుకుంటూ సమయాన్ని సద్వినియోగం
చేసుకునే అన్యోన్య దాంపత్యం
పాలు నీళ్ల వలే కలిసిమెలిసి
కష్ట సుఖాలను సమానంగా భావిస్తు
తోడు నీడగా నడుచుకుంటుంటే
చూడడానికి విశ్వాన్ని నింపే కనులు చాలవు .
అర్ధనారీశ్వరులుగా
ఆదిదంపతులకు
ఆకాశాన్ని కౌగిలించుకున్న
చీకటి చిద్విలాసమే
దిష్టి చుక్కగా చేరగా
నెలవంక నవ్వులన్ని
నడిపించే అధ్యాయంగా
సంతకమౌతాయి..
భర్త తప్పు చేస్తే తల్లిలా కడుపులో పెట్టుకొని
ప్రేమని పంచుతుంది.
భార్య తప్పుటడుగులు వేస్తుంటే తండ్రిలా లాలించి
అక్కున చేర్చుకుంటాడు.
కోపంలో విసిరే మాటలను
క్షమా పుష్పాలతో తొలగిస్తూ
మూడో వ్యక్తిని చొరబడనివ్వకుండా
తమ లోపాలను తమకి తాముగా
ఒకరిపై ఒకరికి ఉన్న నమ్మకంతో
దిద్దుకుంటూ..
సంసారాన్ని సర్దుబాటు నవనియత కాలంగా
కొనసాగుతారు..
ఆత్మావలోకనమే పతిని సింధూర తిలకంగా ధరిస్తూ
చివరి క్షణం వరకు వెంటుంటాననే అభయ ఆలాపనగా
సతిని దీవిస్తూ
ఒకే చప్పుడుకి
రెండు కాలాలను కదిలించే
సూత్రధారులే ఈ ఆదిదంపతులు.

- కె. వాసవి
గుంటూరు

ఆదర్శ దంపతు

ఆదర్శ దంపతులు అంటే
ఆజ్ఞలకు తలవంచిన నీడలు
కాదు
ఆలోచనలకు అర్థం ఇచ్చే
నడకలు.
ఒకరి మాటే ధర్మం కాదు
ఇద్దరి మనసే మార్గదర్శకం.
గెలవాలని కాదు ఈ బంధం
గెలిపించాలని కోరుకునే
హృదయం.
వివాదాలు వస్తే
విరిగిపోని బంధం
వివేకంతో మరింత బలపడే
బంధం.
మాటల్లో మాత్రమే కాదు
మౌనంలోనూ వినిపించే
అనుబంధం.
తప్పులు చూసి తీర్పు చెప్పేవారు
కాదు
తప్పులను సరిదిద్దుతూ నిలిచే
సహనం.
కాలం పరీక్షించినా కదలని
నమ్మకం
కష్టం తాకినా విడవని చేయి.
సంతోషం, కష్టం ఒక్కరివి
కాదు
ఇద్దరివి అవ్వాలి.
భిన్నతల్లో విరహం కాదు
వివిధతల్లో విరాజిల్లే ప్రేమ.
మార్చాలని ప్రయత్నం కాదు
మరింతగా అంగీకరించే
ఆత్మీయత.
ప్రేమ అనేది మాట కాదు
గౌరవంతో నిలిచే మౌన
ప్రతిజ్ఞ.
ఇదే జీవితం చెబుతున్న సత్యం
ఇదే బంధం ఇచ్చే అందం
ఇదే ప్రేమలో పరిపూర్ణత
ఇదే నిజమైన ఆదర్శ
దంపత్యం.

- శతనూజ వెంకట్
గౌరీబిదనూరు

ఒకరికి ఒకరు.

ఒకరి మనసును ఒకరు చదివే అద్దాల ప్రతిరూపాలు...
కష్టసుఖాల కడలిలో కలిసి పయనించే నావలు...
నూరేళ్ల బంధానికి ప్రాణం పోసే ప్రేమ మూర్తులు...
అనురాగపు తోటలో విరిసిన అందమైన జంటలు...
ఎదుటివారి మౌనాన్ని సైతం అర్థం చేసుకునే నేర్పు...
చిన్నపాటి అలకలను చిరునవ్వుతో తుడిచేసే ఓర్పు...
అధికారం లేని అనుబంధం వీరి ప్రాణ స్నేహం...
అహంకారం దరిచేరని అపురూపమైన వైభవం...
ఒకరి విజయానికి మరొకరు వెన్నుముకై నిలుస్తూ...
ఒకరి కన్నీటిని మరొకరు తుడుస్తూ ఓదారుస్తూ...
గౌరవమే పునాదిగా నిర్మించుకున్న నమ్మకపు కోట...
మధురమైన మాటలతో సాగే వీరి జీవన బాట...
పెద్దల పట్ల వినయం, పిల్లల పట్ల మమకారం...
ఇల్లాలి ప్రతిభకు భార్యగా ఇచ్చే అపార ప్రోత్సాహం...
కష్టాలెదురైనా చేయి వీడని గట్టి నమ్మకం...
లోకానికి చాటి చెప్పాలి వీరి ఆదర్శ జీవితం...
ఏడడుగుల బంధానికి నిలువెత్తు సాక్ష్యాలు వీరు...
సమాజానికి చక్కని మార్గదర్శకులు ఈ దంపతులు...
కాలం ఎన్ని మలుపులు తిరిగినా చెరగని ముద్రలు...
ప్రేమకు నిఘంటువుగా నిలిచే అమరమూర్తులు...

-నాగమణి రావులపాటి. వరంగల్.

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: **BAISA DEVADAS.**